

Evaluatie Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004

Ir. P. Joop
Ir. M.J.M. Hootsmans

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

© 2004 Expertisecentrum LNV, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Rapport EC-LNV nr. 2004/289
Ede, 2004

Teksten mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

Deze uitgave kan schriftelijk of per e-mail worden besteld bij het Expertisecentrum LNV onder vermelding van code 2004/289 en het aantal exemplaren.

Oplage 120 exemplaren

Samenstelling Ir. P. Joop, Ir. M.J.M. Hootsmans

Druk Ministerie van LNV, directie IFA/Bedrijfsuitgeverij

Productie Expertisecentrum LNV
Bedrijfsvoering/Vormgeving en Presentatie
Bezoekadres : Horapark, Bennekomseweg 41
Postadres : Postbus 482, 6710 BL Ede
Telefoon : 0318 822500
Fax : 0318 822550
E-mail : Balie@minlnv.nl

Voorwoord

De Nederlandse flora en fauna bestaat uit circa. 36.000 planten- en diersoorten. Voor dié soorten die in Nederland speciale aandacht nodig hebben is in de beleidsnota Natuur voor mensen, mensen voor natuur (LNV, 2000) soortenbeleid geformuleerd. Het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 (MJPS 2000-2004) is het uitvoeringsprogramma van het soortenbeleid in Nederland. In het MJPS 2000-2004 is voor de looptijd van 5 jaar een selectie van soorten opgenomen waarvoor soortgerichte maatregelen getroffen worden. Dit uitvoeringsprogramma is in samenwerking tussen het Ministerie van LNV, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Platform Soortbeschermende organisaties (PSO) opgesteld.

Tal van overheden en organisaties hebben zich ingezet om uitvoering te geven aan programma en de soortgerichte maatregelen: Directie Natuur, LASER, de Regionale beleidsdirecties en het Expertisecentrum van het ministerie van LNV, de provincies, natuurbeheerorganisaties, particuliere soort- en natuurbeschermende organisaties en particuliere gegevensbeherende organisaties.

Op initiatief van DN heeft het EC-LNV een evaluatie uitgevoerd van het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004. Het project bestond uit het beoordelen van doel, opzet en invulling van het MJPS door het vaststellen van de kwaliteiten en knelpunten en het aangeven van mogelijke verbeterpunten en oplossingsrichtingen. Dit is gedaan aan de hand van een enquête en aanvullende interviews.

In dit rapport wordt aangegeven hoe de evaluatie van het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 is uitgevoerd en wat de resultaten zijn. Verder bevat dit rapport de enquêtevragen die aan de basis hebben gestaan van de evaluatie en de andere producten die in de voorbereiding en uitwerking van het planproces van belang zijn geweest.

Ir. H. de Wilde
Waarnemend Directeur Expertisecentrum LNV

Inhoudsopgave

1	Leeswijzer	7
2	Opzet evaluatie	9
2.1	Project	9
2.2	Omschrijving	9
2.3	Aanleiding	9
2.4	De evaluatie	9
2.5	Enquête	10
2.6	Interview	10
3	Resultaten	11
3.1	Algemene indruk	11
3.1.1	Enquête 1	11
3.1.2	Enquête 2	11
3.1.3	Interviews	11
3.2	Verbeterpunten	12
3.3	Verbeterpunten uit de enquêtes	13
3.4	Verbeterpunten uit de interviews	13
3.5	Samenvatting	15
4	Achtergrondinfo: uitslagen en korte analyse van de enquêtes	17
4.1	Uitslagen en korte analyse van de enquêtes	18

Bijlage 1	Enquête Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004	29
Bijlage 2	Enquête SUM Meerjaren-programma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004	55
Bijlage 3a	Verzendlijsten	67
Bijlage 3b	Aanbiedingsbrief enquête bijlage 1	71
Bijlage 3c	Aanbiedingsbrief enquête bijlage 2	73
Bijlage 4	Projectplan	75

1 Leeswijzer

Dit rapport bevat de verslaglegging van de evaluatie van het Meerjarenprogramma uitvoering Soortenbeleid 2000-2004. Naast de evaluatie bevat deze notitie de enquêtes die de basis vormen voor deze evaluatie, en de belangrijkste projectdocumenten die in voorbereiding op en tijdens de evaluatie zijn gemaakt.

In hoofdstuk 2 wordt kort de aanleiding van de evaluatie beschreven en de opzet van de evaluatie.

Hoofdstuk 3 geeft kort weer wat de uitkomsten zijn van de enquêtes en interviews die ten grondslag hebben gelegen aan de evaluatie. Vervolgens zijn pluspunten en minpunten van het Meerjarenprogramma uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 beschreven en in een tabel samengevat.

Hoofdstuk 4 bestaat uit een tabel waarin per vraag uit de eerste enquête de antwoorden en aanvullende gegevens opmerkingen zijn samengevat.

Bijlage 1 bevat de enquête die naar alle betrokken organisaties is gestuurd. Bijlage 2 bevat de enquête die naar organisaties is gestuurd die niet direct betrokken zijn bij de uitvoering van het Meerjarenprogramma uitvoering Soortenbeleid 2000-2004, maar mogelijk wel met de gevolgen van de uitvoering.

Bijlage 3 bevat de lijst met organisaties van de geënuquêteerden en de beide aanbiedingsbrieven behorende bij de enquêtes.

Bijlage 4 tenslotte bevat de projectomschrijving zoals die bij aanvang van de evaluatie door de opdrachtgever (Directie Natuur van LNV) is vastgesteld.

2 Opzet evaluatie

2.1 Project

Evaluatie Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004.
Initiatief: LNV Directie Natuur (DN).
Uitvoering: EC-LNV.

2.2 Omschrijving

Het beoordelen van doel, opzet en invulling van het MJPS 2000-2004 door het vaststellen van de kwaliteiten en knelpunten en het aangeven van mogelijke verbeterpunten en oplossingsrichtingen.
Dit is gedaan aan de hand van een enquête en aanvullende interviews.

2.3 Aanleiding

Het MJPS is het uitvoeringsprogramma van het soortenbeleid in Nederland. Binnen de algemene taakstellingen van het soortenbeleid (zoals verwoord in de nota Natuur voor mensen, mensen voor natuur) is het uitvoeringsprogramma ontstaan als instrument om voor een selectie van soorten soortgerichte maatregelen te treffen. Het uitvoeringsprogramma is een coproductie van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, het Interprovinciaal overleg (IPO) en het Platform Soortbeschermende Organisaties (PSO). Het MJPS is het eerste uitvoeringsprogramma in deze vorm voor het soortenbeleid en nadert zijn afronding. Teneinde het plan in zijn huidige vorm te kunnen beoordelen en de wenselijkheid en haalbaarheid van een mogelijke doorstart en verfijning van het MJPS te kunnen beargumenteren is het gewenst het MJPS op zijn merites te beoordelen. Dit is ook als zodanig als verplichting opgenomen in het MJPS.

2.4 De evaluatie

Voor de evaluatie is gebruik gemaakt van een schriftelijke enquête en van interviews. De evaluatie onderscheidt drie aandachtsvelden:

- 1). De *planevaluatie* beschouwt het MJPS als plan: is het goed opgezet, zijn de doelstellingen duidelijk en haalbaar, is het uitvoerbaar.
- 2). De *procesevaluatie* beschouwt de totstandkoming van het MJPS en de werkrelaties die door het MJPS zijn ontstaan: zijn alle partijen goed betrokken bij de opstelling en invulling van het plan, zijn de taken helder en goed verdeeld (bijv. van de coördinator), wat zijn de werkrelaties en beleidsmatige relaties tussen partijen en beïnvloeden deze het proces, is er commitment, in hoeverre zijn taken opgepakt.

3). De *effectevaluatie* beschouwt de gevolgen, de “spin-off” van het MJPS. Deze effecten zijn in 2 groepen te verdelen: (3a) de maatschappij enerzijds en (3b) de soorten anderzijds. Effectevaluatie van maatschappij levert antwoorden op vragen als: kunnen de betrokken organisaties hiermee beter samenwerken, zijn er nieuwe werkverbanden ontstaan, draagt het plan bij aan het natuurbeleid, etc. Effectevaluatie van het MJPS voor soortenbeleid richt zich op de effecten van dit plan voor de populaties in Nederland van de ter handen genomen soorten. Deze evaluatie behandelt vragen als: gaat het beter met de soort, hebben de maatregelen het juiste effect gehad, zijn er voldoende maatregelen uitgevoerd, is de soort op de goede weg terug. Onderdeel 3b maakt geen deel uit van deze evaluatie. De effecten van de plannen zoals die in het MJPS zijn opgenomen, en nu (deels) in uitvoering zijn, zijn nog niet bekend. Pas bij het gereed komen van de evaluaties van deze plannen zal hierin inzicht ontstaan.

2.5 Enquête

De enquête is in samenspraak met DN opgesteld. Er zijn twee enquêtes opgesteld.

- Enquête 1 (zie bijlage 1): Deze enquête is naar 52 adressen verstuurd: provincies, landschappen, PGO's, SBB, NM en andere (ex-)leden van de Klankbordgroep Soorten (zie bijlage 3). Van de 52 enquêtes zijn er 23 ingevuld ontvangen en verwerkt.
- Enquête 2 (zie bijlage 2): Een verkorte enquête, waarin vooral is ingegaan op de bekendheid met en doorwerking van het MJPS 2000-2004, is naar 20 adressen verstuurd (zie bijlage 3). Dit zijn afdelingen RO van provincies, enkele waterschappen en RWS-DWW. Van deze zending zijn 9 (deels) ingevulde exemplaren terugontvangen.

2.6 Interview

Naast het versturen van enquêtes naar relevante organisaties zijn naar aanleiding van de vragen in de enquêtes interviews gehouden met:

- Jan van de Made (voormalig directeur Vlinderstichting) en Jaap Dirkmaat (Stichting Das en Boom) die beide nauw betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het MJPS;
- Ron Beenen (provincie Utrecht) die zeer nauw bij de uitvoering van het MJPS betrokken is.
- Parallel hieraan is het MJPS 2000-2004 aan de orde gekomen in gesprekken met Jacob Jan Bakker (LNV Directie Natuur), die bij zowel de voorbereiding als de uitvoering nauw betrokken is bij het MJPS, en Leo Wijlaars (LNV regio Zuid), die vooral in de voorbereiding betrokken was bij het MJPS.

De analyses zijn verricht op basis van de ingevuld terug ontvangen enquêtes en de afgenomen interviews. De analyse is kwalitatief van aard: de enquête is niet getoetst op statistische betrouwbaarheid.

3 Resultaten

3.1 Algemene indruk

3.1.1 Enquête 1

Uit de ingevulde enquêtes komt naar voren dat men het MJPS positief waardeert. Het MJPS is goed van opzet, het is een plan dat gestructureerd en uitvoeringsgericht de bescherming van soorten oppakt. Het MJPS heeft sterk bijgedragen aan de verduidelijking van het soortenbeleid. Met de komst van het MJPS is er meer aandacht voor soorten gekomen.

Er zijn veel partijen bij het opstellen en uitvoeren van het MJPS betrokken geraakt. Dit is een goede zaak want het biedt mogelijkheden om zaken beter te coördineren. Het MJPS geeft door zijn selectie van soorten goed zicht op de soorten die geholpen zouden kunnen en moeten worden met een dergelijk plan. Dit relateert tegelijkertijd de huidige uitvoering van het MJPS: het daarbij behorende budget wordt zwaar ontoereikend geacht. Feitelijk blijft de uitvoering van het MJPS achter bij de planning, mede vanwege budgettaire beperkingen.

Met het oog op de toekomst verwacht men onder voorwaarden dat een nieuw MJPS veel kan doen voor de bescherming van soorten. Deze voorwaarden betreffen vooral de verduidelijking in taken en verantwoordelijkheden van betrokken partijen. De uitvoering van het MJPS is nu verre van optimaal. Met het helder maken van verantwoordelijkheden en de wijze waarop de betrokken organisaties het beste een bijdrage kunnen leveren én het bereiken van overeenstemming in de aanpak verwacht men meer successen van een MJPS. Onzekerheid wordt gevoeld op het gebied van doorwerking naar andere beleidsvelden, afstemming met aanpalende beleidsvelden en commitment tussen de partners.

3.1.2 Enquête 2

Het MJPS is in het algemeen niet bekend bij de niet-groene sectoren binnen de provincies. Ook bij waterschappen is het MJPS vaak niet bekend; zij richten zich voor wat betreft soorten in het algemeen op de provincie. Soortenbeleid zelf is wel bekend, o.a. Rode Lijsten, en men geeft een positieve waardering aan de wijze en mate waarin de eigen organisatie uitvoering geeft aan dit beleid.

Medewerkers van waterschappen die wel bekend zijn met het MJPS geven aan dat verhelderd zou moeten worden wie wat doet in het MJPS, en veelal wenst men ook enige betrokkenheid. Voor waterschappen zijn soorten vaak pas interessant als er mogelijkheden zijn van biotoopherstel of ecosysteemgerichte maatregelen. De provincie benadrukt het belang van het MJPS om aansluiting te zoeken bij overige functies/beleidsvelden. Ook waterschappen geven aan dat zij voor soortenbeleid al het nodige doen en ook mogelijkheden te bieden hebben.

3.1.3 Interviews

Uit de interviews komt naar voren dat een uitvoeringsprogramma een goed middel is om de uitvoering van soortenbeleid gecoördineerd te laten plaatsvinden en hierbij zoveel mogelijk kansen te benutten. Voor de uitvoering van beschermingsplannen is wel en gedegen coördinatie nodig. Betrokken ambtenaren of medewerkers van externe organisaties kunnen dit er niet even bij doen. Men hecht veel waarde aan het vooraf breed verkennen en veilig stellen van een goede uitvoering. Dit houdt in dat

men eerst kijkt wat de mogelijkheden zijn voor een soort om deze te beschermen, en vervolgens de partijen hierbij betreft die iets kunnen betekenen voor de bescherming van de soort. Hierbij moeten kansen worden benut, bijvoorbeeld door aan te haken bij bestaande of toekomstige gebiedsplannen. In dit licht staat een uitvoeringstermijn van 5 jaar dan ook ter discussie.

Wanneer we de algemene indruk spiegelen aan de focus van deze evaluatie, namelijk: plan, proces en effecten dan zijn de belangrijkste constatering:

Plan

1. MJPS is goed van opzet. Inhoud moet iets bondiger en ter zake. Doelen moeten reëel en haalbaar zijn. Bestaande doelen worden wel onderschreven.
2. Huidig budget is onvoldoende om huidige doelen met dit MJPS te bereiken.
3. MJPS moet zich focussen op bepaalde soorten. Dit kan pas wanneer andere bedreigde soorten op een andere manier worden opgepakt, bijvoorbeeld in gebiedenbeleid of door aanhaken bij reeds lopende projecten.

Proces

4. Er zijn veel partijen bij het opstellen en uitvoeren van het MJPS betrokken geraakt. Dit is een goede zaak want het biedt mogelijkheden zaken beter te coördineren.
5. Bij een nieuw MJPS moet duidelijk moet zijn wat inbreng van betrokken organisaties is, waar het commitment uit bestaat en hoe de te maken kosten gedekt zijn.
6. MJPS omvat te veel taken en soorten om met het bestaande budget en de uitvoeringspraktijk succesvol te zijn. Alternatieve budgetten of uitvoeringswijzen moeten worden verkend. Planperiode van 5 jaar sluit niet aan bij mogelijke toekomstige kansen in lopende planvorming en projecten.
7. De samenwerking tussen partijen is nu op gang gekomen. Het gaat erom nu samenwerking en taakverdeling te fine-tunen en elke relevante organisatie daar naar tevredenheid in te betrekken. De inzet is mogelijk ongelijk verdeeld. De rollen en posities van partijen zijn nog niet duidelijk.

Effect

8. Met de komst van het MJPS is er meer aandacht voor soorten gekomen. MJPS heeft sterk bijgedragen aan verduidelijking van het soortenbeleid.
9. Alhoewel het nut van SBP's wordt onderschreven, is er behoefte aan een verbetering van de uitvoering en doorwerking naar andere sectoren/programma's. MJPS is teveel intern gericht. Er is momenteel geen zicht op kansen, draagvlak en haalbaarheid.
10. De uitvoering is niet transparant. Men is bij uitvoering teveel gericht op de inhoud (waar kan een schop in de grond wat verbeteren), niet op verantwoording.
11. De planmatigheid van het MJPS wordt positief beoordeeld. De doorwerking van het MJPS naar andere beleidsvelden en beschikbaarheid budget scoren laag.
12. Soortenbeleid staat momenteel niet bovenaan de politieke agenda.

3.2 Verbeterpunten

In de interviews en het bijgeleverde commentaar van de enquêtes is een aantal punten vaker genoemd. Deze punten verdienen aandacht bij een verbeteringslag van het MJPS. Hieronder zijn ze kort genoemd. Voor wat betreft de enquêtes zijn de verbeterpunten ingedeeld in de drie onderdelen van de evaluatie: plan, proces en effect. Voor wat betreft de interviews zijn verbeterpunten hieronder per besproken thema aangegeven.

3.3 Verbeterpunten uit de enquêtes

Plan

- De doelen van het MJPS zijn te ambitieus. Doelen zouden moeten worden bepaald volgens een SMART-aanpak (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden).
- De selectie van soorten in het MJPS kan beter. Er moet verduidelijkt worden welke soorten een SBP nodig hebben, en welke soorten er in het uitvoeringsprogramma een krijgen.
- Selectie van soorten moet ook worden afgestemd op provinciale programma's en andere beleidsvelden.
- Het MJPS evenals de beschermingsplannen moet in vervolg meer to-the-point zijn.
- SBP's en LGP's moeten voor wat betreft opzet worden geherstructureerd.
- Er is behoefte aan een planvorm waarbij goed aansluiting gevonden wordt met gebiedsbeleid en andere beleidsvelden. Essentieel hierbij is dat beschermingsplannen kunnen meeliften met ontwikkelingen en mogelijkheden die zich voordoen in andere planvormings- en besluitvormingsprocessen.

Proces

- De verdeling van verantwoordelijkheden en taken is niet helder. Met een betere rolverdeling kan men elkaar meer versterken en elkaar aanspreken op inzet. Met name de coördinatie van de afzonderlijke beschermingsplannen moet meer aandacht naar uit gaan.
- Voor de uitvoering van het MJPS is in het vervolg een verbeterd commitment en bestuurlijk draagvlak noodzakelijk. Binnen de uitvoering van een MJPS moet hier meer aandacht naar uit gaan zodat voorafgaand en tijdens de uitvoering van plannen bekend is in hoeverre betrokken organisaties het plan beleidsmatig steunen.
- De uitvoering van beschermingsplannen moet meer gestructureerd en in openheid. Het moet voor alle betrokkenen duidelijk zijn hoe de uitvoering verloopt en wie daarbij betrokken zijn.

Effect

- De aansluiting met en de doorwerking in andere beleidsvelden moet nader worden uitgewerkt. In het MJPS is de doorwerking als zodanig wel genoemd, maar zijn hiervoor geen richtlijnen of handvatten gegeven.
- Het MJPS is onbekend bij veel organisaties die wel een rol (kunnen) vervullen in de soortenbescherming. Rol en mogelijkheden van allerlei "derden" moeten goed in beeld gebracht worden.

3.4 Verbeterpunten uit de interviews

In de interviews is een aantal thema's aan bod gekomen. Hieronder zijn de thema's die in de gesprekken zijn behandeld en de opmerkingen die hierover zijn gemaakt kort weergegeven:

Coördinatie

- Geopperd is de coördinatie van de SBP's nadrukkelijk bij de provincies te leggen, ook als de soort in meerder provincies voorkomt. Pas dan kan goed gebruik gemaakt worden van (inter)provinciale werkverbanden/projecten en netwerken.
- Het is ongewenst dat coördinatie betaald wordt vanuit het soortenbudget, of hiervoor apart een coördinator aan te wijzen. Coördinatie moet worden opgenomen in het takenpakket van de Beleidsmedewerker Soorten van de provincies.
- De coördinator moet uiteindelijk zoveel mogelijk partijen betrekken bij de uitvoering van het plan. Het plan zelf moet hiervoor handreikingen geven: het

daadwerkelijk benaderen van de actoren en het uitdetaileren van maatregelen/acties is een taak van de coördinator.

- Provinciale Beleidsmedewerker Soorten heeft geen tijd heeft voor de coördinatie van de uitvoering van een beschermingsplan. Utrechts landschap krijgt bijvoorbeeld een bijdrage van de provincie voor een inspanningsverplichting voor bedreigde soorten. Dit soort constructies biedt ruimte en mogelijkheden.
- Rol en verantwoordelijkheden van coördinator moet goed worden heroverwogen
- Uitvoering van een SBP staat of valt met de ruggesteun die een coördinator krijgt. Het rijk moet deze steun geven en provincies aanspreken op hun verantwoordelijkheid. We hebben hier te maken met het ten uitvoer brengen van een nationale verantwoordelijkheid (het actief beschermen van bepaalde soorten), waaraan verschillende partijen vooraf zich committeren. Het ontbreekt eraan dat men elkaar lopende de rit hierop aanspreekt.
- De rol en verantwoordelijkheden van de coördinator blijken vaak erg belangrijk voor het succes van een soortenbeschermingsplan. In het nieuwe Meerjarenprogramma moeten de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de coördinator duidelijk uitgewerkt worden. Het is een optie om de coördinatie van de SBP's nadrukkelijk bij de provincies te leggen (bijvoorbeeld in het takenpakket van de Beleidsmedewerker Soorten), óók als soorten in meerdere provincies voorkomen. Dan kan goed gebruik worden gemaakt van (inter)provinciale werkverbanden, projecten en netwerken. Een andere optie is om de positie van de coördinatoren die bij de particuliere organisaties werkzaam zijn te versterken. Hiervan zijn goede voorbeelden.

Bestuurlijk draagvlak

- SBP's zijn plannen die alleen effectief zijn als er bestuurlijk draagvlak is. Na het verkennen van (herstel)mogelijkheden voor een soort en een selectie van provincies die voor het herstel van de soort aan de lat staan, zou bestuurlijk commitment moeten worden verkregen voordat het plan in uitvoering gaat. Hierna moet het rollenspel helder zijn: elke organisatie moet op een afgebakende manier strategisch met het plan aan de gang; dit verschilt veelal van de formele rol die men zich te gemakkelijk kan toebedelen.
- Terreinbeheerders zijn sterk gericht op het beschermen en behouden van kleine gebiedjes. In breder perspectief zich sterk maken voor behoud van soorten binnen deze en andere gebieden gebeurt onvoldoende. De huidige inspanningen beperken zich veelal tot het onder grootschalig beheer plaatsen van waardevolle natuurgebieden vanwege o.a. kostenaspecten. Door grootschalige inzet van grazers worden de gebieden voor wat betreft soorten uitgehold.
- Een geïnterviewde verwondert zich over het feit dat terreinbeheerders nauwelijks experimenteren met afrekenbare beheersdoelen. Blijkbaar opereert een terreinbeheerder enkel binnen de mogelijkheden die door Programma Beheer worden geboden. Er zou voor soortenbescherming veel gedaan kunnen worden door de terreinbeheerders als deze, naast de huidige inspanningen die vooral zijn gericht op grootschalig systeembeheer, meer aandacht zouden besteden aan soortgerichte activiteiten en de samenwerking met de andere bij de actieve soortenbescherming betrokken partijen
- Het is een vereiste dat plannen ter besluitvorming bij de overheden wordt voorgelegd. Zonder besluitvorming vooraf heb je geen sterke zaak. Hierna moet het rollenspel helder zijn: elke organisatie moet op een afgebakende manier strategisch met het plan aan de gang; dit verschilt veelal van de formele rol die men zich te gemakkelijk kan toebedelen.

Inhoud MJPS

- Een MJPS moet meer ter zake zijn.
- Het aantal soorten dat extra bescherming nodig heeft groeit. We moeten bescherming van soorten zoveel mogelijk combineren. In LGP's vooral aandacht besteden aan gestapelde eisen; eisen die voor meerdere soorten gelden.

Klankbordgroep

- Aantal organisaties binnen de Klankbordgroep niet uitbreiden . De groep is er om zaken voor te bereiden en startklaar te maken. Relevante externe partijen kunnen beter door coördinator worden benaderd met concrete voorstellen.

Uitvoering

- Uitvoering van SBP's niet langer koppelen aan een termijn van 5 jaar: het is belangrijk aan te haken aan mogelijkheden die zich voordoen (meeliften in projecten).
- Er is behoefte aan een planvorm waarbij goed aansluiting gevonden wordt met gebiedsbeleid en andere beleidsvelden. Gebruik maken van mogelijkheden die zich voordoen. Dus ordners maken met soorten die overlap vertonen, met dezelfde maatregelen geholpen kunnen worden. Een planvorm waarbij overeenkomsten en tegenstellingen tussen soorten aan de oppervlak komen.
- Er moet vooraf beter worden afgewogen welke partijen bij de uitvoering van een SBP een rol zouden kunnen spelen. Herstelplan Das was wat dat betreft een voorbeeld; door het instellen van Dassenberaad zaten alle betrokkenen aan tafel.

3.5 Samenvatting

In onderstaande tabel zijn de plus- en minpunten voor de drie onderdelen: plan, proces en effecten van het MJPS aan de hand van trefwoorden kort weergegeven en bij elkaar gezet.

Onderdeel evaluatie MJPS	Pluspunten	Minpunten
Plan	<ul style="list-style-type: none"> - Opzet en structuur - Vormgeving en leesbaarheid - Uitvoeringsgericht - Inzicht in te beschermen soorten - Selectie van de soorten - Doelen worden in essentie onderschreven	<ul style="list-style-type: none"> - Te weinig budget beschikbaar - Uitvoering blijft achter - Uitvoering nog niet optimaal, weinig aandacht voor bestuurlijk traject - Aansluiting met andere beleidsvelden ontbreekt - Onvoldoende aanhaken bij lopende projecten - Uitvoeringstermijn van 5 jaar te beperkt - Inhoud moet bondiger, meer ter zake - Doelen te ambitieus - Te veel soorten t.o.v. budget - Focus op soorten nog te breed - Aantallen soorten, aantallen plannen - Duur planvorming
Proces	<ul style="list-style-type: none"> - Goede samenwerking betrokken partijen - Potentiële actoren willen betrokken raken - Coördinator erg betrokken - Planmatige manier van werken	<ul style="list-style-type: none"> - Verantwoordelijkheden onduidelijk - Gewenste bijdrage en inbreng betrokken actoren onduidelijk - Gedegen coördinatie ontbreekt - Uitvoering niet transparant - Commitment of draagvlak niet altijd aanwezig of onduidelijk
Effect	<ul style="list-style-type: none"> - Meer aandacht voor soorten - Verduidelijkt het soortenbeleid - Veel partijen betrokken geraakt - Coördinatie van initiatieven	<ul style="list-style-type: none"> - Doorwerking naar andere beleidsvelden - Onbekendheid bij derden

4 Achtergrondinfo: uitslagen en korte analyse van de enquêtes

In de hiernavolgende tabel is een samenvatting gemaakt van informatie uit de eerste enquête. De resultaten uit de tweede enquête zijn direct in de analyse verwerkt. Dit is gedaan omdat het hier hoofdzakelijk een smal bekendheidsonderzoek betrof en het aantal ingevulde enquêtes een dergelijke korte analyse mogelijk maakte.

Zie voor de eerste enquête: bijlage 1. Zie voor de tweede enquête: bijlage 2. De uitgebreide eerste enquête leverde een flink aantal ingevulde enquêtes op met veel aanvullende opmerkingen. De bijgevoegde tabel (zie 4.1) heeft de volgende indeling:

Kolom 1

Vraag is de vraag die in de enquête is gesteld in een paar woorden samengevat of gekenschetst.

Kolom 2

Waarde is aangegeven wat de gemiddelde beoordeling (het rapportcijfer) van de vraag is als daarnaar is gevraagd. De waardering is hieronder nader toegelicht.

Kolom Waarde:

Een gemiddeld getal of waardering is ingevuld als een groot deel van de geënquêteerden deze waardering heeft gegeven en/of de meeste geënquêteerden rondom deze waardering hebben ingevuld.

Een gemiddeld getal + verdeeld is ingevuld als er op zich wel een meerderheid de waardering heeft gegeven, maar ook hier sterke afwijkingen op zijn ingevuld.

Open is ingevuld wanneer mogelijkheden konden worden aangekruist.

+/- is ingevuld wanneer de waarderingen zeer sterk uiteenliepen, en wanneer naast een gemiddelde ook uitschieters in de waardering opvielen.

In kolom 3

Opmerkingen uit enquête is het bijgeschreven commentaar uit de enquêtes overgenomen en kernachtig samengevat.

Kolom 4:

Korte analyse geeft de essentie aan van het geleverde commentaar mede in het licht van de gemiddelde waardering.

In kolom 5

Aandachtspunten staan mogelijke aandachtspunten genoemd voor behandeling in de Klankbordgroep Soorten en/of een op te stellen uitvoerings- of actieplan Soorten.

4.1 Uitslagen en korte analyse van de enquêtes

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
1.1.1 Met het MJPS is soortenbeleid verduidelijkt	7	<ul style="list-style-type: none"> • Afbakening van het MJPS is niet helder • Onvoldoende helderheid over verantwoordelijkheden + financieel kader • Kwantitatieve doelstellingen zijn niet goed • Keuzes voor in het MJPS opgenomen soorten is niet goed • Rol PSO binnen de uitvoering van het MJPS is niet duidelijk • Doorwerking naar andere beleidsvelden en naar andere organisaties is onvoldoende 	MJPS heeft bijgedragen aan een verduidelijking van het soortenbeleid	<ul style="list-style-type: none"> • Afbakening + doelen • Rollen betrokken partijen • Verantwoordelijkheden
1.1.2 Met MJPS is er meer aandacht voor soorten	7	<ul style="list-style-type: none"> • Hoeveelheid plannen in uitvoering blijft achter bij planning van het uitvoeringsprogramma • Planvorming (opstellen van de plannen) duurt te lang • Plannen staan teveel op zichzelf. Er is geen integratie denken met EHS en andere natuur/milieuplannen • Aandacht gaat alleen uit naar soorten waarvoor een SBP is verschenen 	Met MJPS is er meer aandacht voor soorten	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal plannen i.r.t. budget • Integraal werken en doorwerking • Duur planvorming
1.1.3 Redenen voor het opstellen van een MJPS	Open	<ul style="list-style-type: none"> • veilig stellen + verantwoorden van het te besteden soortenbudget • prioritering van beperkte middelen voor soortenbescherming • realisatie EHS heeft nog onvoldoende effect voor soorten • afname biodiversiteit • voortdurende slechte staat van instandhouding van soorten • samenwerking tussen meerdere partijen mogelijk op basis van een uitvoeringsprogramma • soortenbeleid status naast gebiedsgericht beleid • effectieve aansturing van soortenbeleid • opnieuw aanscherpen van afspraken tussen partijen omtrent inspanningen voor soortenbeleid • sturing op hoofdlijnen • herijking noodzakelijk, op weg naar visie voor beleid voor soorten • verantwoordelijkheden onduidelijk • continue achteruitgang en gebrek aan kennis van soorten • Plus-soorten Programma Beheer • Koppeling OBN-fauna • Soorten die actief beheer nodig hebben • Vaart erin houden • Er wordt nog onvoldoende structureel gewerkt aan soorten • Negatieve ontwikkelingen van een soort vanwege de invloed van predatoren • Politiek draagvlak, verkrijgen van commitment • Evenwichtig verdelen van beschikbare gelden 	Redenen voor opstellen MJPS zijn gelegen in: <ul style="list-style-type: none"> • Slechte situatie van veel soorten • Benadrukken van positie van het soortenbeleid • Verduidelijken taak- en rolverdeling • Verduidelijken positie soorten in andere programma's 	

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
1.1.4 In MJPS soorten met urgentie?	7+/-	<ul style="list-style-type: none"> • Soorten waarvoor actieve PGO's of RL's ontbreken vallen buiten de boot • Slechts een beperkt aantal soorten • Niet altijd vanwege niet-voorkomen sterk bedreigde soorten in provincie • Te weinig flora • Prioriteiten niet helder: sommige soorten zijn er niet slecht aan toe • Geen tussentijdse herziening van soorten • Lobby binnen klankbordgroep speelt grote rol • Prioriteiten nu gedaan om iedereen binnen klankbordgroep tevreden te stellen, niet gekeken naar de soorten • Sommige soorten zijn wel zeldzaam, maar ze zijn er niet slecht aan toe, zeker op Europese schaal 	Meeste soorten op lijst staan er goed. In het vervolg is een verfijndere selectie gewenst.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontbreken / onder vertegenwoordiging van soortgroepen • Uitgaan van soortgroepen + organisaties of van mate van bedreiging • Internationale status
1.1.5 Criteria voor selectie soorten MJPS	Open	<ul style="list-style-type: none"> • Moet meer ruimte zijn voor aparte provinciale aanpak • Richten op soorten die uit de PB -pakketten dreigen te vallen • uitvoerbaarheid van maatregelen • mogelijkheid om voor soort draagvlak te creëren • genereren draagkracht en 3^e geldstromen 	Selectie van soorten moet ook worden afgestemd op provinciale programma's en andere beleidsvelden.	<ul style="list-style-type: none"> • Bekijken mogelijkheden tot Finetuning, raakvlakken en meeliften.
1.2.1 Leesbaarheid en lay-out MJPS	7	<ul style="list-style-type: none"> • liefst bondiger en concreter • lees het niet, gebruik alleen de soortenlijst • voor breder publiek een andere lay-out nodig • moet altijd toegelicht worden. De notitie "Diversiteit met beleid" is wat dat betreft helderder. • minder tekst, meer een uitvoeringsagenda van maken • te weinig achtergrondinfo • uitstellen van plannen in jaarprogramma verwarrend 	MJPS goed van opzet. Inhoud moet iets meer to the point.	<ul style="list-style-type: none"> • Kort helder soortenverhaal • Heldere werkwijze • Heldere doelstellingen • Concreet en haalbaar actieprogramma
1.3.1 Doelen van het MJPS	Belangr	<ul style="list-style-type: none"> • andere partijen moeten ook mee willen doen • verkrijgen van bestuurlijk commitment • doelen moeten afrekenbaar worden geformuleerd • hoger SMART gehalte: specifiek, maatregelen, afrekenbaar, realistisch, tijdsgebonden. • ervoor zorgen dat na looptijd problemen duurzaam zijn opgelost • plannen niet 5 voor 12 opstellen maar eerder • na 5 jaar is inzicht en kennis over factoren van achteruitgang • prioriteit voor europees beschermde soorten • verwacht geen wonderen, gaat om maatregelen in het veld • leefgebied ook voor andere soorten verbeterd • wie doet wat • uitvoeringskosten en de dekking daarvan 	Doelen moeten reëel en haalbaar zijn. Duidelijk moet zijn wat ieders inbreng is, wat het commitment is en hoe de kosten gedekt zijn.	<ul style="list-style-type: none"> • Glasheldere SMART aanpak (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden).

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
1.3.2 Doelen MJPS	2,1,3		Bestaande doelen worden onderschreven	
1.3.3 Uitvoeringstermijn MJPS van 5 jaar	+/-	<ul style="list-style-type: none"> Voortaan doelen voor 5 jaar formuleren Binnen 5 jaar kan van alles worden opgezet, ook zodanig dat na 5 jaar strategische zaken zijn opgezet. SBP moet worden goedgekeurd en de uitvoering moet beter worden vastgelegd SBP voorkomt het uitsterven. Duurzame instandhouding komt na die 5 jaar. Vervolg is altijd nodig. Hangt af van oa. generatiewisseling Vooraf voor grotere soorten te kort ivm generatiewisseling Momenteel meer papier en vergaderen dan actie / uitvoering, meer geld naar uitvoering Sommige projecten/soorten hebben meer tijd nodig 	Binnen 5 jaar veel te bereiken of in gang te zetten. Vooral het bereiken van commitment voor soorten is belangrijk. Daarom zijn aansprekende en goed gepresenteerde SBP's zo belangrijk.	<ul style="list-style-type: none"> Doelen binnen 5 jaar. Relatie planvorming en uitvoering Vervolg soortbescherming na 5 jaar MJPS.
	Ja Nee 1	<ul style="list-style-type: none"> Irreëel om dit te verlangen 	Planperiode van 5 jaar is niet gekoppeld aan het succes van de instandhouding	
1.3.4 MJPS uitvoerbaar binnen 5 jaar?	3	<ul style="list-style-type: none"> Te veel soorten, te weinig geld, ambities worden niet gehaald Soortenbeleid niet breed gedragen binnen ministerie Onduidelijke verantwoordelijkheden Te weinig menskracht Samenhang gebiedenbeleid in de gaten houden Onduidelijke inbedding ander natuurgeld/subsidies/regelingen. 	MJPS omvat te veel taken en soorten. Met het huidige budget kan het wel wat bescheidener.	<ul style="list-style-type: none"> Aantal soorten in MJPS Ambities voor deze soorten Relaties met programma's en subsidiestromen
1.4.1 Selectie van soorten naar lijst in MJPS	+/-	<ul style="list-style-type: none"> Voor aantal soorten is direct ingrijpen noodzakelijk; met de huidige prioritering kan dat niet Binnen EHS: verantwoordelijkheid terreinbeheerders. MJPS moet zich vooral richten op soorten buiten EHS. Uitvoering is te vrijblijvend, men hoeft zich niet echt vast te leggen op resultaten Meeliften met ander plannen Uitgaan van leefgebied, bijbehorende Natuurdoeltypen selecteren en dan kijken welke soorten iets aan moet gebeuren Een veelheid aan soortplannen werkt niet voor beheerders: meer opbussen Kies voor beschermingsplan voor biotoop X Uitgaan van geschikt biotoop, vervolgens de soorten erbij kiezen Discussie gaat altijd over geld; probeer ook eens een andere kijk Teveel afhankelijk van lobby, moeten uitgaan van Europese trends en verspreiding in NL Kom met voldoende geld Snelheid opstellen SBP past niet bij lijst van soorten Soorten die niet met gebiedenbeleid kunnen meeliften moeten apart in SBP's behandeld worden Teveel soorten. Beter 3 soorten goed dan 10 maar half Wie het hardst roept krijgt het meest Kiezen op basis van trend, verspreiding en mogelijkheden Minder soorten op de vork nemen 	<p>MJPS moet zich focussen op bepaalde soorten. Dit kan pas wanneer andere bedreigde soorten op een andere manier worden opgepakt.</p> <p>Het huidige MJPS bevat te veel soorten. Er moet verduidelijkt worden welke soorten een SBP nodig hebben, en welke soorten er in het uitvoeringsprogramma een krijgen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Soorten binnen/buiten EHS onderdeel van MJPS Vrijblijvendheid uitvoering Stortvloed aan losse SBP's Leefgebied, soort, biotoop.

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
1.4.2 Dragen SBP's bij aan herstel van soort	6	<ul style="list-style-type: none"> • Doorwerking is onvoldoende • Vaak weinig concreet of uitvoerbaar • Grote variatie tussen plannen • Probleem zit 'm in de uitvoering, daar ontbreekt slagkracht • SBP's werken niet door in ander beleid • Uit evaluaties blijkt dat maatregelen onvoldoende effect hebben gesorteerd 	Alhoewel het nut van SBP's wordt onderschreven, is er behoefte aan een verbetering van de uitvoering en doorwerking naar andere sectoren/programma's.	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeterpunten uitvoering van SBP's • Doorwerking SBP's
1.4.3 Worden maatregelen SBP's uitgevoerd	6	<ul style="list-style-type: none"> • vaak weinig feedback over uitvoering • lopende de rit kunnen veranderingen van maatregelen soms wenselijk zijn. • uitvoering vaak afhankelijk van het meeliften met voorbijkomende kansen • afwijkende agenda's van provincies wordt niets mee gedaan; maakt geheel onduidelijk • veel maatregelen gaan niet door vanwege politiek, geld of maatschappelijke weerstand • grote variatie tussen plannen • kosten blijken vaak hoger tijdens uitvoering 	De uitvoering is in nevelen gehuld, soms onbeholpen. Er is geen zicht op kansen, draagvlak en haalbaarheid.	<ul style="list-style-type: none"> • Gehele uitvoeringstraject moet ontwikkeld worden.
1.4.4 Maatregelen SBP afgestemd op uitvoerbaarheid en haalbaarheid?	5/6	<ul style="list-style-type: none"> • haalbaarheid is vooral bestuurlijke steun, en dit is slecht geregeld • maatregelen niet goed afgestemd op terreinbeheer • Maatregelen te complex; zijn nu alleen via soortengeld te realiseren • Kan wel, maar commitment of geld ontbreekt veelal • Betrokkenheid partijen verbeteren • Alleen afstemmen op hetgeen noodzakelijk is • Haalbaarheid niet voldoende belicht • Onderzoek via DWK niet geregeld • Maatregelen te snel onder PB geschoven; vaak specifieke maatregelen nodig 	Men is bij uitvoering teveel gericht op de inhoud (waar kan een schop in de grond wat verbeteren). Bestuurlijke commitment gaat te weinig aandacht naar uit.	<ul style="list-style-type: none"> • Gehele uitvoeringstraject moet ontwikkeld worden.
1.4.5 Noodzaak om soorten te bundelen in LGP	6 +/-	<ul style="list-style-type: none"> • LGP gaat om afstemmen van acties voor soorten; niet om leefgebieden, langdradige vage analyses en verhalen. Dit laatste is groot risico. • Soorten met klein leefgebied vallen beter in een LGP • Let op voor gedachteloos bundelen • Soortenbeleid met name buiten EHS inzetten • LGP geven ook aan dat gebiedenbeleid (oa. PB) blijkbaar tekort schieten. • Bij beperkt budget minder LGP's, maar kijken welke soorten je kunt meenemen • Combineren waar mogelijk • Duidelijk onderscheiden welk deel van LGP in gebiedenbeleid valt, en welke binnen soortenbeleid • Handicap voor soorten van meerdere LGP's • LGP misleidend • LGP mag geen verkapt gebiedenbeleid zijn • Afzonderlijke SBP's niet effectief • Ja anders concurrentie tussen SBP's • SBP's zijn al moeilijk zat; LGP leidt tot teveel discussie • Terughoudend mee om gaan • Gaat vooral om meeliften in biotopen • Sommige soorten eisen zeer specifieke maatregelen: • Onderscheid specialisten, generalisten en opportunisten 	Duidelijk is dat een eindeloze reeks van SBP's misschien wat teveel wordt. Het alternatief kan een LGP zijn, maar hoe en wat, dat traject moet eigenlijk nog worden bepaald.	<ul style="list-style-type: none"> • Naamgeving, status en inhoud LGP • Wanneer SBP's wanneer LGP's.

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
1.4.6 Soortbeschermingsdag	Ja	<ul style="list-style-type: none"> Alleen bij concrete aanleiding, anders in uitvoering stoppen Inhoudelijk zijn ze niet interessant, alleen om mensen te ontmoeten Alleen als er resultaten te verwachten zijn Niet meer voor eigen parochie spreken 	Soortendag is wenselijk maar men heeft behoefte aan een dag waarop gescoord wordt.	<ul style="list-style-type: none"> Slagingscriteria soortendag
1.5.1 Budget voor MJPS voldoende	2/3	<ul style="list-style-type: none"> zie advies RLG proberen met terreinbeheerders afspraken te maken en waar mogelijk meer rekening te houden met soorten pijnlijke keuzes maken tussen soorten budget schiet zwaar tekort 	Budget is zwaar onvoldoende MJPS heeft een te grote broek aan	<ul style="list-style-type: none"> Ambitie MJPS afstemmen op orde van grootte van beschikbaar budget
2.1.1 Organisatie goed geconsulteerd bij opstellen MJPS?	6 +/-	<ul style="list-style-type: none"> NBO's kregen eindversie op de deurmat Kleine particuliere organisaties amper betrokken Provincies implementatie is heel onevenwichtig Regiodirecties beperkt betrokken Organisatie te laat geconsulteerd Provincies en NBO's moeten landelijk afspreken hoe en wat 	Er zijn veel partijen bij het opstellen van het MJPS betrokken geweest. Een volgende keer mogen daar andere partijen niet bij ontbreken.	<ul style="list-style-type: none"> Actoren in het MJPS Rolverdeling, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
2.1.2 Welke organisaties nog meer bij opstellen MJPS betrekken?	Open	<ul style="list-style-type: none"> Voorstel om MJPS door LNV en PSO op te laten stellen, en andere organisaties bij SBP's te betrekken, zoals Regionale LNV beleidsdirecties, Bosgroepen, DLG, Onderzoeksprogramma DLO meenemen, SBO's, Federatie particulier grondbezit, Landschapsbeheer, Drinkwaterbedrijven, VMG Deel van partijen alleen betrekken als de agenda relevant is 	Er is onduidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is binnen het MJPS Het is niet bepaald in welke gevallen organisaties een bijdrage zouden moeten/kunnen leveren aan het MJPS.	<ul style="list-style-type: none"> Actoren in het MJPS Rolverdeling, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.
2.2.1 Goede afstemming landelijke en provinciale activiteiten inzake soortbescherming	6 +/-	<ul style="list-style-type: none"> Afstemming niet goed: inhoud, geld en bestuurlijk commitment Landelijke activiteiten staan te ver van het veld af Afstemming kost veel energie vanwege alle schijven, vooral de jaarlijkse programmering Planmatigheid tussen rijk en provincies ontbreekt Bij provincies wordt meer geld gegenereerd Nauwelijks bekend wie wat in de uitvoering doet 	Het is niet helder hoe rijk en provincie de taken verdelen en hoe een en ander in elkaars verlengde moet liggen.	<ul style="list-style-type: none"> Verdeling taken en verantwoordelijkheden tussen rijk en provincies en provincies onderling.
2.2.2 Verhouding rijks soortenbeleid en provinciaal soortenbeleid	2 +/-	<ul style="list-style-type: none"> Beide: (1) voor wat betreft internat verplichtingen, (2) voor wat betreft huidige situatie. Als 2 maar vrij te besteden deel is voor landelijk bedreigde soorten, hiervoor moet goed afgestemd worden tussen rijk en provincies Niet vrijelijk maar landelijk afgesproken Provincies zijn grillig in hun inzet Provincie behoudt ook vrijheid voor eigen beleid. Dit is niet erg, Provincie moet in 1^e instantie worden aangemoedigd. Provincie hebben gedelegeerd rijkssoortenbeleid en eigen soortenbeleid, deze komen steeds meer bij elkaar te liggen 	Idem als 2.2.1	<ul style="list-style-type: none"> Idem als 2.2.1

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
2.2.3 Verdeling landelijke en provinciale activiteiten	5 +/-	<ul style="list-style-type: none"> • Rijk stuurt nu niet op hoofdlijnen • Coördinatie vreet tijd, uitvoering moet strakker • Provincies geven te veel geld aan niet-prioritaire soorten • Landelijk te veel plannen, te weinig uitvoering • Niet bij Akkerplanten • Monitoring zou bij provincies horen • Provincies bepalen veel zelf, en terecht • Balans is afwezig • Onduidelijke verdeelsleutel provincies. • Teveel geld naar zachte maatregelen (voorlichting ed) • Teveel dirigerend vanuit den haag 	Idem als 2.2.1	<ul style="list-style-type: none"> • Idem als 2.2.1 • Verdeling budget binnen SBP uitvoering/voorlichting
2.3.1 Taken klankbordgroep	Deels		Het is niet geheel duidelijk wat de rol en invloed van de KBG soorten op het MJPS is.	<ul style="list-style-type: none"> • Verdeling taken en verantwoordelijkheden tussen leden KBG soorten.
2.3.2 Andere taken KBG	Open	<ul style="list-style-type: none"> • rol LASER onduidelijk • forum voor nieuwe ontwikkelingen • meeting place • soms wordt 't een werkgroep waarbij een deel van de KBG iets uitwerkt • discussie verspreidingsonderzoek • genereren LIFE voorstel • afstemming en info-uitwisseling • signaleren van nieuwe knelpunten buiten het MJPS om • partijen aanspreken op niet nakomen van afspraken • lobby voor eigen projecten 	In KBG soorten worden allerlei zaken besproken.	<ul style="list-style-type: none"> • Idem 2.3.1 • Samenstelling KBG soorten
2.3.3 Waardering KBG overleg	Organ + Com +/- Inbreng -	<ul style="list-style-type: none"> • vaak is de pap al gestort, alle partijen doen zaken buiten vergadering • vertegenwoordiging PSO/PGO onduidelijk • inbreng SBB en NM onduidelijk • uren PSO zijn financieel niet gedekt • NBO's ondervertegenwoordigd • missen inbreng onafhankelijke soortbeschermers (niet-NBO/PGO/provincies ed.), agrarische organisaties, part.natuurbeheerders, • beter luisteren naar PSO 		<ul style="list-style-type: none"> • idem 2.3.2
2.3.4 Functioneren KBG soorten	6/7	<ul style="list-style-type: none"> • groep te groot voor goede discussie en besluitvorming • regie is niet sterk genoeg, het suddert een beetje • onduidelijkheid Dn –EC-LNV • grote knelpunten worden niet aangepakt 	Taak- en rolverdeling verhelderen	<ul style="list-style-type: none"> • idem 2.3.2 • Verwachtingen van KBG soorten leden
2.3.5 Regionaal soortenoverleg	Niet ingesteld	<ul style="list-style-type: none"> • onvoldoende communicatie provincie-gemeente-regio • noodzaak en doel onduidelijk, • vergt teveel overleg uren • gaat om een regionaal FFwet-overleg, is nog niet ingesteld • geen behoefte aan, gaat ook niets mis zonder. 	Regionaal soortenoverleg is hooguit nodig vanwege FF-wet. Instellen voor soortbescherming naar behoefte.	<ul style="list-style-type: none"> • Niet opnemen in MJPS
2.3.6 Agendacommissie KBG soorten	Vorb + Terugk -	<ul style="list-style-type: none"> • terreinbeheerders vergeten 	Rolverdeling en taakverdeling binnen KBG moet herzien worden	<ul style="list-style-type: none"> • zie 2.3.1

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
3.1.1 In hoeverre zijn doelen MJPS bereikt	Geld – Doorw. – RestIO +		Planmatigheid MJPS positief. Doorwerking naar andere beleidsvelden en beschikbaarheid budget scoren laag.	• Doorwerking soortenbeleid
3.2.1 MJPS zet soorten op agenda	7	• soortenbeleid heeft geen prioriteit	Soortenbeleid staat niet bovenaan de politieke agenda	
3.2.2 Bestuurlijke inbedding SBP	5 +/-	<ul style="list-style-type: none"> • gebeurt onzorgvuldig • inbedding in provincies is de nieuwe opgave voor het MJPS • met name buiten EHS is soortenbeleid nodig • bestuurlijk commitment op landelijk niveau ontbreekt • is gewoon geen draagvlak • SBP is te vrijblijvend 	MJPS is teveel intern gericht. We vinden het een goed product maar er is buiten ons niemand die het koopt.	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe verkrijgen we commitment • Sterk verhaal soorten en EHS • Inbedding bij provincies en NBO's
3.2.3 SBP uit verleden nu nog provinciaal beleid	Deels		Het is niet zo dat alle MJPS soorten nog onderwerp van actief beleid zijn. Hangt af van provinciaal soortenbeleid	• Hoe lang blijft MJPS soort onder de aandacht. Wachten op duurzame instandhouding, of sluiten van het loket na 5 jaar?
3.3.1 Doorwerking SBP's in ruimtelijk beleid	7 +/-	<ul style="list-style-type: none"> • Met name Noordse woelmuis belemmerend • Economische belangen beschouwen MJPS als belemmerend • Inbedding bij provincies is niet goed • Wisselingen in GS van grote invloed • Ontheffingen FF-wet meer van invloed op soorten dan SBP's 	Soortenbeleid staat niet bovenaan de politieke agenda. Soortenbeleid wordt vaak als gevaar gezien.	• Voorlichting relatie soorten en ruimtelijke ontwikkeling.
3.3.2 Aandacht soorten in andere beleidsvelden	RO, L ja Rec nee M, B, nee	• Landbouw matig	Soortenbeleid wordt vaak als gevaar gezien.	• Voorlichting relatie soorten en ruimtelijke ontwikkeling.
3.3.3 Derde geldstroom voor soorten	+/-	• Koppeling met projecten gericht op leefsystemen	Er is onbekendheid met alle mogelijkheden	• Alle mogelijke kansen in beeld brengen
3.3.4 Soorten in andere projecten LIFE e.a.	+/-	<ul style="list-style-type: none"> • WBE, aanleg kikkerpoel • LIFE, INTERREG • Als katalysator voor geld naar RWS 	Er is onbekendheid en onervarenheid met mogelijkheden	• Alle mogelijke kansen in beeld brengen
3.4.1 Visie van uw organisatie op MJPS	7/8	<ul style="list-style-type: none"> • budget voortaan betere regelen • kost veel tijd, levert weinig op • MJPS is niet voldoende, het ontbreekt aan een echte visie op soorten • MJPS vooral van strategisch belang binnen provincies 	MJPS wordt positief beoordeeld. Zijn nog wel wat losse eindjes.	• Afbakenen en beter neerzetten van het MJPS in andere organisaties
3.4.2 Wijziging op soortendossier	5/6		MJPS is een tool, een middel, geen revolutie.	

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
3.4.3 Effecten van uitvoering MJPS	+/-	<ul style="list-style-type: none"> • aanpassen monitoring • opnemen soorten in diverse plannen • vaststelling provinciaal Soortenbeleid • MJPS geeft aan een lijst van bedreigde soorten, welke aan gewerkt gaat worden en welke niet. Dit is allebei van belang • Verbeterde samenwerking tussen betrokken partijen • meer aandacht voor soorten, ook bij uitvoeringsprojecten • publiciteit • maatregelen wegen/kanalen • bewustwording noodzaak soortenbescherming • bestaan PSO 	De samenwerking tussen partijen is nu op gang gekomen. Het gaat erom nu samenwerking en taakverdeling te fine-tunen en elke relevante organisatie daar naar tevredenheid in te betrekken.	<ul style="list-style-type: none"> • Actoren-analyse • Samenwerkingsovereenkomst • Convenant
3.4.4 Andere initiatieven vanwege MJPS	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • NBO, landschapsbeheer, RFUw, WARF, agrarische natuurverenigingen, Stichtse groenlanden, ANV's, gemeenten, IVN waterschap, LLTB, AVBB, VNO/NCW, RLG, zoogdierwerkgroep, bouwers ontzanders, RLG 	Zie 3.4.3	<ul style="list-style-type: none"> • Zie 2.3.1
3.4.5 Toename investeringen in soortbescherming	Ja		Onderschrijft waarschijnlijk het belang van het MJPS	
3.4.6 Opinie	Insp: var Planm: ja Draag: ja Aand: ++ Draag: ja Stand: ja		De inzet is mogelijk ongelijk verdeeld. De rollen en posities van partijen zijn nog niet duidelijk	<ul style="list-style-type: none"> • Zie 3.4.3 en 2.3.1
3.4.7 Andere organisaties voor MJPS	Open	<ul style="list-style-type: none"> • recreatie? • OBN • LTO, veel soorten in agrarisch gebied 		<ul style="list-style-type: none"> • Zie 2.3.1
4.1.1 Meer geld naar uitvoering, minder naar planvorming	Sterk +/-	<ul style="list-style-type: none"> • wie is verantwoordelijk binnen/buiten EHS • minder geld naar plannen, plannen wel van goede kwaliteit houden • slagvaardig MJPS nodig • betere afstemming met gebiedenbeleid zodat meer geld beschikbaar komt • evaluatie is belangrijk • beperkt budget vraagt om efficiënte planvorming 	De robuustheid van planvorming moet nodig bediscussieerd worden.	<ul style="list-style-type: none"> • Rol MJPS binnen / buiten EHS • Positie MJPS ten opzichte van gebiedenbeleid • Robuustheid van planvorming en evaluatie
4.1.2 Herken beleid organisatie terug in MJPS	+/-	<ul style="list-style-type: none"> • niet-MJPS soorten die wel extra aandacht nodig hebben vallen tussen wal en schip • inhoud van provinciaal beleid is niet terug te vinden in MJPS • leuke plannen, maar nog niet daadwerkelijk goed soortenbeleid • minder aan planvorming, meer aan evaluatie • LNV bepaalt te sterk de agenda 	De relatie tussen rijks- en provinciaalbeleid is onduidelijk. Dit komt naar boven ook in het MJPS.	<ul style="list-style-type: none"> • Welke soortgroepen in MJPS • Aandeel provinciaal beleid in MJPS • Aandeel MJPS in provinciaal beleid • Wie bepalen agenda en prioritering MJPS
4.1.3 Inspeelmogelijkheid op actualiteit	+/-	<ul style="list-style-type: none"> • momenteel te traag door lange planvorming • weinig mogelijkheden om brandjes te blussen • onheldere bevoegdheid KBG is hier debet aan • door krappe budgetten 	Het opstellen van SBP's duurt te lang. Het is onduidelijk in hoeverre de KBG soorten de uitvoeringsagenda kan bepalen/aanpassen.	<ul style="list-style-type: none"> • Wie bepaalt agenda in uitvoering MJPS • Planvorm van SBP

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
4.1.4 MJPS voor intimi, verder weinig aansprekend.	+/-	<ul style="list-style-type: none"> • nu en dan soort in spotlight zetten • MJPS voor buitenstaanders moeilijk toegankelijk • MJPS wel heel technisch van opzet met veel vakjargon • betere PR noodzakelijk, meer voorlichting nodig • de SBP's en de acties hebben sex-appeal nodig, niet het MJPS • uitvoeringsprogramma zegt veel • hangt veel van communicatie af 	De uitvoering van het MJPS is een introverte gebeurtenis.	<ul style="list-style-type: none"> • Populaire versie MJPS • Protocol Voorlichting en communicatie
4.1.5 Effectiviteit SBP, RL onvoldoende aangetoond	Oneens	<ul style="list-style-type: none"> • opnemen in natuurbalans? • Effectiviteit is goed, lage score komt door te weinig budget. • Het gaat om acute noodsituaties: actie daarom gewenst • Zowel successen als flops 	Zie 4.1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Zie 4.1.4
4.1.6 Zitten we met MJPS op de goede weg	Eens, maar +/-	<ul style="list-style-type: none"> • valt of staat met inzet personen + budget • afstemming en cohesie moet echt nog beter • te afhankelijk van beperkt aantal personen • politiek geen draagvlak • wel structuur maar geen adequate uitvoering 	Wanneer de organisatie van het MJPS wordt verduidelijkt en beter wordt vastgelegd, zal de inzet kunnen verhogen en zal de afhankelijkheid van de geestdrift van enkelen afnemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Rollen rondom MJPS verduidelijken
4.1.7 MJPS is uitvoeringsgericht, geld wordt goed besteed	Eens	<ul style="list-style-type: none"> • te veel papier en overleg, te weinig uitvoering • planvormingstraject duurt te lang • te weinig geld • coördinator moet meer sturingsmogelijkheid hebben • ook andere budgetten inzetten: OBN, clusterIII, prov • teveel geld gaat in opstellen en evalueren zitten • geen duidelijke rol van onderzoek 	De planvorming moet goedkoper, efficiënter en sneller. De uitvoering moet beter geregeld worden. Takenpakket van de coördinator moet hierop worden afgestemd.	<ul style="list-style-type: none"> • Planvorm van SBP • Takenpakket coördinator
4.1.8 Opvolging MJPS gewenst	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • kaders aanscherpen • meer relatie leggen met andere beleidsvelden • aanscherpen volgens RLG advies • meer aandacht voor buiten EHS • big picture beter schetsen • beter richten op maatregelen die uitvoerbaar zijn, dus geen irreële peilvoorstellen. 	Het eerste MJPS in een goede start. Bij een vervolg wordt het zaak goed in te haken op aanpalende beleidsvelden en mogelijkheden die organisaties kunnen bieden.	<ul style="list-style-type: none"> • MJPS: To be or not to be
4.1.9 In hoeverre doelstellingen MJPS bereikt	Alles deels gelukt		Zie 4.1.8	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgaande van de ervaringen tot nu toe: inzoomen op de mogelijkheden en niche van het MJPS, verder zie 4.1.8.

Vraag	Waarde	Opmerkingen uit enquêtes	Korte analyse	Aandachtspunten
4.1.10 Ideeën en aanvullingen op enquête	open	<ul style="list-style-type: none"> • PSO/PGO en terreinbeheerders moeten betere samenwerken en gezamenlijk met voorstellen komen. • verantwoordelijkheid NBO's bepalen • MJPS meer gebruiken om aandacht te stimuleren in andere plannen • Hoeveelheid geld onvoldoende voor huidige uitvoering en ambities • PGO's en PSO voortaan samen met provincie met voorstellen komen in plaats van weinig concrete landelijke SBP's. • Onze ambities hoger dan die van onze bestuurders • Provincies beter betrekken bij het programma • Soms eerst onderzoek opstarten voordat SBP opgericht kan worden • Versterken soortenbeleid en OBN • Inbedding van kennisvragen is onduidelijk • Door beperkt budget (het echte soortenwerk moet toch in gebiedenbeleid gebeuren) biedt MJPS vooral mogelijkheid om (a) te stimuleren en soortenbeleid op de kaart te houden en direct in te grijpen op (b) eventuele mogelijkheden of (c) acute bedreigingen. • Teveel administratie • Overzicht maken van wat partijen hebben gedaan aan soortenbeleid en wat de resultaten hiervan zijn • Inbreng belangengroepen in de politiek is onduidelijk, wordt op dit vlak wel iets gedaan/ • Open stellen Programma Beheer voor soortbescherming. • Bestuurlijke verankering • Vrijblijvendheid acties • Aansturing van derden en coördinatie • Doorwerking in RO tot op heden geen onderwerp • Veel doorstroming is dossiers van mensen; hierdoor kennisverlies 	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarprogramma landelijk presenteren aan de hand van MJPS programma en initiatieven van provincies (in overleg met PSO). • Hiermee kan provinciaal beleid worden ingebed in een groter geheel. • Verankering van soortenbeleid vanuit het MJPS naar andere beleidsvelden. Relaties moeten duidelijk zijn. • Onderscheid aanbrengen tussen de hardware resultaten die het MJPS kan bereiken en de soft goals die gehaald kunnen worden (aanmoedigen, stimuleren e.d.). Positioneren. • Hoe kunnen we met weinig administratie toch goed op de hoogte blijven van wat er wordt gedaan in Nederland. 	

Bijlage 1 Enquête Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004

Geachte lezer,

Hiervoor treft u de enquête voor Het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 (MJPS). Doel van deze enquête is beziën of gemaakte afspraken en overeengekomen werkwijze van het MJPS aanpassing behoeven en of betrokken partijen tevreden zijn met de opzet en organisatie van het MJPS.

De vragen bestaan uit:

- Waarderingsvragen. Hierbij kan een rapportcijfer worden gegeven aan een stelling of vraag.
- Open vragen. Hierbij wordt u verzocht ideeën aan te dragen.
- Meerkeuzevragen. Hierbij kunt u mogelijkheden aanvinken.

Bij de vragen is doorgaans de mogelijkheid aanwezig om uw antwoord desgewenst extra toe te lichten of te nuanceren.

Aan de hand van de antwoorden wordt inzicht verkregen in de (1) waardering van de notitie, (2) het proces en de (3) effecten van de notitie en een (4) eindwaardering.

De vragen zijn derhalve ingedeeld in 4 delen. De nummering van de vragen in de enquête verwijzen naar de onderwerpen die aan de orde komen (zie onderstaande tabel). Bij het invullen van de vragen en het beantwoorden van open vragen kunt u altijd terugvallen op de meest rechtse kolom in onderstaande tabel: hier staat de kort essentie van het onderwerp weergegeven.

Delen	Nr.	Onderwerpen	Vraag
1. NOTITIE	1.1	Opzet en aanleiding	Gaat om het ontstaan. Is de aanleiding goed, voldoet het aan een vraag?
	1.2	Leesbaarheid en vormgeving	Gaat om het MJPS als plan: is het helder van opzet?
	1.3	Doelstellingen	Zijn de doelstellingen duidelijk en haalbaar, is het uitvoerbaar?
	1.4	Planvorming	Zijn de juiste middelen toegepast (selectie soorten en plannen, symposium), heeft dit geleid tot de juiste resultaten?
	1.5	Budget	Is er voldoende budget beschikbaar gesteld, is dit budget juist besteed?
2. PROCES	2.1	Samenwerking en afstemming	Kunnen betrokken organisaties adhv MJPS beter samenwerken, zijn er nieuwe werkverbanden ontstaan? Is de samenwerking tussen partijen bij het opstellen en uitvoeren van de notitie goed verlopen?
	2.2	Werkrelaties	Zijn de taken helder naar tevredenheid verdeeld?
	2.3	Inzet	In hoeverre zijn taken opgepakt?

(vervolg)

Delen	Nr.	Onderwerpen	Vraag
3. EFFECT	3.1	Doelen bereikt	Zijn de vooraf gestelde doelen bereikt
	3.2	Status MJPS in betrokken organisaties	Draagt het plan bij aan het natuurbeleid? Is het plan van invloed op inzet op het dossier (geld en capaciteit)?
	3.3	Doorwerking MJPS in andere beleidsvelden	Draagt het plan bij aan (integratie met) andere beleidsvelden binnen de organisaties?
	3.4	Draagvlak	Is er commitment?
4. SLOT	4.1	Eindwaardering	Is het MJPS 2000-2004 een geslaagde notitie met voldoende uitwerking?

Gebruikte afkortingen

MJPS = Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004

SBP = Soortbeschermingsplan

LGP = Leefgebiedenplan

SUCCES !

Deel 1: Vragen over de NOTITIE

Deel 1 gaat in op het boekje Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 (in vervolg aangegeven als: MJPS). De vragen zijn gericht op de manier waarop de notitie tot stand is gekomen en de inhoud van de notitie. Met onderstaande vragen wordt onderzocht in hoeverre de notitie in deze vorm positief gewaardeerd wordt.

1.1 Opzet en aanleiding

Inleiding:

Directe aanleiding voor het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 was:

- de onduidelijkheid die over de uitvoering van het soortenbeleid was ontstaan, en
- het verkregen inzicht dat veel meer soorten dan gedacht specifieke aandacht behoeven om in Nederland te kunnen blijven voortbestaan.

Vraag 1.1.1	Is er met het uitkomen van het MJPS meer duidelijkheid ontstaan over de uitvoering van het soortenbeleid?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre het MJPS duidelijkheid heeft geboden.	
10	1
Volledig duidelijk, In MJPS is zowel het soortenbeleid als rol van het MJPS uiteengezet	Niet verduidelijkt, Plaats van MJPS in het soortenbeleid is me niet duidelijk
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 1.1.2	Sinds het uitkomen van het MJPS is meer aandacht besteed aan soorten die dat behoeven dan voorheen.
<p>Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het hiermee eens bent.</p> <p>10 . . . . . 1</p> <p>Eens, Oneens, Er worden nu meer Het verschijnen plannen opgesteld en van het MJPS uitgevoerd dan in de heeft geen periode vòòr 2000. veranderingen tewegg gebracht</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	
Vraag 1.1.3	Wat zou volgens u thans een directe aanleiding kunnen zijn voor het opstellen van een MJPS?
<p>Open vraag.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mogelijke aanleiding:..... <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

Inleiding

In het MJPS staat vermeld: *“dient bereikt te worden dat in de planperiode vooral maatregelen worden getroffen voor die soorten waarvoor de situatie op dit moment het meest urgent is”*.

Vraag 1.1.4	Zijn vanuit het MJPS vooral soorten onder handen genomen waarvoor de situatie urgent is?
<p>Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u dit vindt, eventueel toelichten.</p> <p>10 . . . . . 1</p> <p>Eens, Oneens, In MJPS zijn vooral Soortenkeuze soorten opgenomen in het MJPS die er slecht voor is beetje staan. willekeurig</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 1.1.5	Welke criteria zouden naar uw mening thans moeten worden gehanteerd voor het samenstellen van de lijst van kandidaat soorten voor een (nieuw) MJPS?
Svp aanvinken wat van toepassing is, meerdere antwoorden mogelijk, eventueel aanvullen.	
☐ Criteria voor doelsoorten. De soort moet voldoen aan 2 van de 3 criteria: > 'i-criterium': internationaal gezien heeft Nederland een relatief grote betekenis voor het behoud van de soort; > 't-criterium': de soort vertoont in Nederland een dalende trend; > 'z-criterium': de soort is in Nederland zeldzaam).	
☐ De soort komt voor op de bijlagen van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn.	
☐ Aaibaarheid van de soort. Is Nederland begaan met de soort.	
☐ Mate van bedreiging van de soort.	
☐ Beschikbaarheid van gegevens over de soort.	
☐ Mogelijkheid om effectieve maatregelen te nemen voor de soort.	
☐ Mate van (internationale) bedreiging van het leefgebied waarin de soort voorkomt.	
☐ Het voorkomen in een leefgebied met veel bedreigde soorten ('meeliften');	
☐ Mate waarin de EHS de gewenste veiligstelling biedt.	
☐ Andere, namelijk	

1.2 Leesbaarheid en vormgeving

Vraag 1.2.1	Vindt u het MJPS prettig in het gebruik? Denk hierbij aan formaat, lay-out en taalgebruik.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) uw waardering aan, eventueel toelichten.	
10 . . . . . 1 Handig, Niet prettig, Goed formaat, goed Verkeerd format, leesbaar, goed geschreven. lay-out of taalgebruik.	
☐ Cijfer: ... ☐ Toelichting:	

1.3 Doelstellingen

Inleiding

Een SBP of LGP heeft een looptijd van 5 jaar. Voor deze vijf jaar is een aantal doelstellingen geformuleerd. Deze zijn:

- minimaal wordt de achteruitgang gestopt;
- idealiter wordt de omvang van de populatie hersteld naar een levensvatbaar niveau;
- de samenhang in deelpopulaties wordt vergroot;
- het aantal leefgebieden wordt vergroot of de omvang hiervan wordt vergroot;

- de kwaliteit van bestaande leefgebieden wordt verbeterd (betere vestigingsmogelijkheden);
  - het aantal bedreigende activiteiten wordt verminderd, dan wel de effecten daarvan worden verminderd.

Vraag 1.3.1	Wat zijn in uw ogen belangrijke doelen voor een uitvoeringsplan van het soortenbeleid zoals het MJPS?					
Per doelstelling één antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is, eventueel aanvullen.						
1. Minimaal wordt de achteruitgang gestopt						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Zeer belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet reëel</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Weet niet</td> </tr> </table>		☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet
☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet		
2. Idealiter wordt de omvang van de populatie hersteld naar een levensvatbaar niveau						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Zeer belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet reëel</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Weet niet</td> </tr> </table>		☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet
☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet		
3. De samenhang in deelpopulaties wordt vergroot						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Zeer belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet reëel</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Weet niet</td> </tr> </table>		☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet
☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet		
4. Het aantal leefgebieden wordt vergroot of de omvang hiervan wordt vergroot						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Zeer belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet reëel</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Weet niet</td> </tr> </table>		☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet
☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet		
5. De kwaliteit van bestaande leefgebieden wordt verbeterd (betere vestigingsmogelijkheden)						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Zeer belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet reëel</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Weet niet</td> </tr> </table>		☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet
☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet		
6. Het aantal bedreigende activiteiten wordt verminderd, dan wel de effecten daarvan worden verminderd						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Zeer belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet reëel</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Niet belangrijk</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">☐ Weet niet</td> </tr> </table>		☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet
☐ Zeer belangrijk	☐ Belangrijk	☐ Niet reëel	☐ Niet belangrijk	☐ Weet niet		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7. Andere, namelijk: 						

Vraag 1.3.2	Welke drie van de zes van de hieronder genoemde doelen uit het MJPS voor de soorten vindt u het meest belangrijk?
Drie antwoorden mogelijk, svp invullen.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Minimaal wordt de achteruitgang gestopt 2. Idealiter wordt de omvang van de populatie hersteld naar een levensvatbaar niveau 3. De samenhang in deelpopulaties wordt vergroot; 4. Het aantal leefgebieden wordt vergroot of de omvang hiervan wordt vergroot; 5. De kwaliteit van bestaande leefgebieden wordt verbeterd (betere vestigingsmogelijkheden); 6. Het aantal bedreigende activiteiten wordt verminderd, dan wel de effecten daarvan worden verminderd. 	
Drie belangrijkste doelen: (1) .... (2) .... (3)	

Vraag 1.3.3	De SBP's hebben een uitvoeringstermijn van 5 jaar. Welke veranderingen in de staat van instandhouding van soorten kan binnen deze termijn worden bereikt?
Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.	
<p>10 . . . . . 1</p> <p>Veel, Na vijf jaar uitvoering kan doorgaans veel worden bereikt.</p>	<p>Nauwelijks, In het algemeen zal gelden: vijf jaar uitvoering is een hoopvol begin, meer niet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	
<p>Zou het MJPS zich enkel moeten richten op plannen waarbij zo goed als zeker binnen 5 jaar de duurzame staat van instandhouding van een soort hersteld is?</p> <p>☐ Ja</p> <p>☐ Nee</p>	

Vraag 1.3.4	Is het totale programma van het MJPS uitvoerbaar binnen de plan termijn van vijf jaar?
Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.	
<p>10 . . . . . 1</p> <p>Ja We lopen weliswaar achter op schema, maar met de huidige ploeg mensen en organisaties zou het moeten lukken.</p>	<p>Nee, Inzet in geld en menskracht is zwaar onvoldoende.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

1.4 Planvorming

Inleiding:

Het MJPS onderscheid 150 bedreigde soorten binnen het soortenbeleid. Uit deze groep van 150 soorten (86 voor de periode 2000-2004) wordt jaarlijks een lijst gemaakt van soorten waarvoor een plan wordt opgesteld. Per plan wordt – afhankelijk van het plan en verspreidingsgebied een bepaald budget ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van maatregelen.

Vraag 1.4.1	Is deze methode van selectie en prioritering praktisch gezien een wenselijke methode? Heeft u een beter alternatief?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is, en aanvullen.	
☐ Ja ☐ Nee, omdat: .... Mogelijk alternatief:	

Inleiding

Onderstaande twee vragen gaan in op het type maatregelen dat in SBP's zijn opgenomen. In principe zouden dit maatregelen moeten zijn die redelijk gemakkelijk en snel (binnen 5 jaar) uitvoerbaar zijn, en eveneens de soort snel een duw in de richting van behoud en herstel kan geven.

Vraag 1.4.2	Hebt u de indruk dat de opgevoerde maatregelen in SBP's in grote mate bijdragen aan het herstel van de soort, en een begin maken aan een duurzame instandhouding of dit zelfs binnen bereik brengen ?
Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.	
<p style="text-align: center;"> 10 . . . . . 1 Zeer passend, Niet passend, Mijn indruk is dat de maatregelen in SBP's heel effectief zijn. De maatregelen zijn op geen enkele wijze afgestemd op het noodzakelijk herstel van de soort. </p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 1.4.3	Hebt u de indruk dat van de SBP's die in uitvoering komen, de opgevoerde maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd?
Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.	
<p style="text-align: center;"> 10 . . . . . 1 Goed uitvoerbaar, Niet uitvoerbaar, Mijn indruk is dat de maatregelen in SBP's doorgaans grotendeels worden uitgevoerd. Mijn indruk is dat er meestal van de voorgestelde maatregelen niet veel terecht komt. </p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 1.4.4	Hebt u de indruk dat het type maatregelen uit de SBP's voldoende zijn afgestemd op haalbaarheid en betaalbaarheid?
Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.	
10 . . . . . 1 Voldoende, De maatregelen zijn meestal prima afgestemd op de mogelijkheden.	Onvoldoende, Er staan vaak onhaalbare maatregelen of absurd dure maatregelen in.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Inleiding

Leefgebiedsplannen zijn gericht op combinaties van soorten en maatregelen. Het MJPS zegt hierover: “De gewenste samenhang en afstemming van maatregelen voor verschillende soorten die in hetzelfde type leefgebied voorkomen zal tot uitdrukking komen door het zo veel mogelijk opstellen van soortbeschermingsplannen per type leefgebied. Afhankelijk van de aard en complexiteit van de problematiek en het aantal bedreigde soorten per type leefgebied kan dit leiden tot plannen die (in één keer) alle bedreigde soorten in zo'n leefgebied behandelen”.

Vraag 1.4.5	Onderstreept u de noodzaak om in een MJPS soorten meer te bundelen in LGP's?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u dit vindt.	
10 . . . . . 1 Meer LGP's, Het combineren van meerdere soorten in een bepaald leefgebied is effectiever dan steeds weer een SBP opstellen voor één soort.	Nee, Het gaat om soorten, dus een SBP is uitgangspunt. LGP's vertroebelen het soortenbeleid omdat ze inzoomen op gebieden.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 1.4.6	Het MJPS maakt melding van een jaarlijks te organiseren Soortenbeschermingsdag. Moeten we doorgaan met een jaarlijkse soortbeschermingsdag?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
☐ Ja.	
☐ Nee	
☐ Nee, tenzij	
<p>.....</p>	

1.5 Budget

Inleiding

Het MJPS gaat voor de periode 2000-2004 uit van een jaarlijks rijksbudget van 4 miljoen gulden. Ingezet wordt op een vergroting van dit budget.

Vraag 1.5.1	Is de orde van grootte van dit bedrag thans toereikend voor het uitvoeren van beschermingsplannen voor soorten die dat naar uw mening nodig hebben?
<p>Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.</p> <p>10 . . . . . 1</p> <p>Voldoende, Onvoldoende, Een budget van 4 tot 5 miljoen gulden is afdoende voor het uitvoeren van een reële hoeveelheid SBP's per jaar. Voor het uitvoeren van voldoende SBP's per jaar moet het budget minstens vertienvoudig worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Deel 2: Vragen over het PROCES

Deel 2 gaat in op werkverbanden en wijzen van samenwerking die hebben geleid tot het MJPS. Met de uitvoering van het MJPS werken betrokken partijen op een bepaalde manier met elkaar samen en zijn de taken en verantwoordelijkheden verdeeld. Met onderstaande vragen wordt onderzocht in hoeverre deze verdeling tot tevredenheid leidt en hoe de resultaten ervan worden gewaardeerd.

2.1 Samenwerking en afstemming

Inleiding

Bij het opstellen van het MJPS ontstond meer inzicht in de soorten die extra aandacht behoeven. Dit waren er zodanig veel dat een bezinning op de prioriteitstelling en op de aanpak nodig was. Aan de hand van selectiecriteria is aan betrokken organisaties gevraagd welke soorten kandidaat waren voor opname in het MJPS. Onderstaande vragen gaan nader in op gehanteerde selectiecriteria en de wijze waarop het MJPS is opgesteld.

Vraag 2.1.1	Is uw organisatie destijds voldoende geconsulteerd of betrokken geweest bij het opstellen en redigeren van het MJPS 2000-204?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) uw waardering of vink aan, en vul verder in.	
10	1
Zeer goed, We hebben op een goede manier gezamenlijk aan deze notitie gewerkt.	Niet goed, Ik ben niet te spreken over de manier waarop de notitie tot stand is gekomen.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... / 0 Weet niet. ▪ Toelichting: 	
.....	

Vraag 2.1.2	Welke organisaties zouden volgens u betrokken moeten worden bij het bepalen van de inhoud en het opstellen van een MJPS?						
Per organisatie ja of nee invullen, eventueel aanvullen.							
	Betrekken	Ja	Nee		Betrekken	Ja	Nee
	LNV Directie Natuurbeheer	0	0	Adviesorgaan waterschappen (STOWA)	0	0	0
	LNV Expertisecentrum Provincies	0	0	Adviesorgaan Rijkswateren (RIZA)	0	0	0
	IPO	0	0	Advies/belangenorganisaties vis & visserij (OVB, RIVO)	0	0	0
	De Landschappen	0	0	Platform Soortbeschermende Organisaties (PSO)	0	0	0
	Vereniging van landgoedeigenaren	0	0	Particuliere Gegevenbeherende Organisaties (PGO's, VOFF)	0	0	0
	Natuurmonumenten	0	0	Natuurbeheersorganisaties (SBNL)	0	0	0
	Staatsbosbeheer	0	0	Onderzoeksinstituten	0	0	0
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Andere te betrekken organisaties: 							
.....							
.....							

2.2 Werkrelaties

Inleiding

In het MJPS staat over samenwerking: “Door de gezamenlijke aanpak wordt beoogd te komen tot een goed evenwicht en goede afstemming van landelijke en provinciale activiteiten”.

Vraag 2.2.1	Is er naar uw mening sprake van een goede afstemming van landelijke en provinciale activiteiten inzake soortenbescherming?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u dit vindt.	
<p>10 . . . . . 1</p> <p>Zeer goed, Niet goed,</p> <p>Landelijke en provinciale Er is geen sprake</p> <p>activiteiten zijn goed van daadwerkelijk op</p> <p>verdeeld en sluiten soortbescherming</p> <p>onderling goed aan. gerichte</p> <p style="text-align: right;">afstemming.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Inleiding

Voor het MJPS wordt in overleg met provincies, natuurbeschermingsorganisaties en natuurbeherende organisaties een jaarlijks uitvoeringsprogramma opgesteld. Hiernaast kunnen provincies uitvoering geven aan specifiek provinciaal soortenbeleid.

Vraag 2.2.2	Hoe verhouden zich in uw optiek (binnen het MJPS) het rijkssoortenbeleid en het provinciaal soortenbeleid tot elkaar?
Meerdere antwoorden mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ MJPS is de paraplu, provinciaal beleid is hier een voortvloeisel uit. Provinciaal beleid is terug te voeren op het programma van het MJPS. Provinciaal beleid en landelijk beleid sluiten op elkaar aan. ☐ MJPS is een landelijk programma waar provincies voor zover mogelijk aan bijdragen. Daarnaast heeft provincie een eigen provinciaal actief soortenbeleid, hieraan geeft LNV een bijdrage dat de provincie vrijelijk binnen dit provinciaal soortenbeleid kan besteden. ☐ Anders, namelijk: ..... <p>.....</p> <p>.....</p>	

Vraag 2.2.3	Vindt u dat er sprake is van een goede verdeling in landelijke en provinciale activiteiten inzake soortenbescherming?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u dit vindt.	
10 . . . . . 1 Goed evenwicht, Landelijke en provinciale activiteiten zijn goed verdeeld.	Sterk uit balans, Er is geen sprake van evenwicht, niet tussen rijk en provincie, niet tussen de provincies.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

2.3 Inzet

Inleiding

In het MJPS staat over samenwerking: “De uitvoering van het soortenbeleid wordt aangestuurd door de klankbordgroep soortenbeleid. De klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de soortenbeschermende organisaties, de 12 provincies, het Ministerie van LNV (de vijf regiodirecties en de Directie Natuurbeheer) en LASER”. Later zijn hier de terreinbeherende natuurorganisaties aan toegevoegd.

Vraag 2.3.1	Worden de vier onderstaande taken door de klankbordgroep vervuld?	
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is		
1. Het Uitvoeringsprogramma wordt door de klankbordgroep soortenbeleid (zie ook 3.5) opgesteld.		
☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee		
2. In de planperiode van 5 jaar zal de klankbordgroep jaarlijks, minimaal 2 keer per jaar, bijeenkomen ter bewaking van de voortgang van dit plan en ter uitwerking en concretisering daarvan in (jaarlijkse) uitvoeringsprogramma's		
☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee		
3. Aan het einde van deze periode (in 2004) zal worden gezien of de gemaakte afspraken en de in dit plan opgenomen werkwijze aanpassing behoeven.		
☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee		
4. Jaarlijks zal verslag worden gedaan over de voortgang van de uitvoering van het soortenbeleid.		
☐ Ja ☐ Deels ☐ Nee		

Vraag 2.3.2	Heeft de klankbordgroep er inmiddels andere taken bij? Zo ja welke?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
☐ Nee ☐ Ja, namelijk:	

Vraag 2.3.3	Hoe waardeert u de hieronder gegeven vragen over het klankbordgroep overleg?
Meerdere antwoorden mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
<p>(a) Hoe ervaart u het voorzitterschap?</p> ☐ Goed ☐ Redelijk ☐ Matig tot slecht	
<p>(b) Wordt het overleg zorgvuldig en goed voorbereid?</p> ☐ Goed ☐ Redelijk ☐ Matig tot slecht	
<p>(c) Hoe kenschetst u de sfeer in de overleggen?</p> ☐ Goed ☐ Redelijk ☐ Matig tot slecht	
<p>(d) In hoeverre is er commitment over de inhoud, opzet en werkwijze aangaande het MJPS?</p> ☐ Sterk ☐ Niet eenduidig, wisselend ☐ Gering	
<p>(e) Is de inbreng evenredig verdeeld onder PSO/provincies/Rijk/terreinbeheerders aanwezige organisaties?</p> ☐ Ja ☐ Nee, omdat	
<p>(f) Missen we inbreng, partijen en organisaties?</p> ☐ Nee ☐ Ja, namelijk ..... ☐ Weet niet	

Vraag 2.3.4	Hoe waardeert u het functioneren van de klankbordgroep soorten?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) uw waardering aan.	
10 . . . . . 1 Goed . . . . . Slecht	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 2.3.5	In het MJPS is aangegeven dat er op regionaal niveau soortenoverleg zal worden gevoerd. In dit soortenoverleg in uw regio ingesteld. Hoe functioneert het als uitwerking van het landelijk overleg?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
☐ Overleg is ingesteld ☐ Ik weet niet van het bestaan van een dergelijk overleg ☐ Overleg is niet ingesteld	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toelichting ..... <p>.....</p>	

Vraag 2.3.6	De vergaderingen van de KBG worden sinds anderhalf jaar voorbereid door een agendacommissie. Deze bestaat uit iemand van Directie Natuurbeheer van LNV, van de PSO en van een Provincie. In hoeverre zijn de vier taken van de kerngroep (pag. 19 MJPS) vervuld door de agendacommissie?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
1. Het voorbereiden van de vergaderingen van de klankbordgroep ☐ Volledig ☐ Goeddeels ☐ Nauwelijks ☐ Niet ☐ Weet niet	
2. Het terugkoppelen met de ‘achterban’ over ontwikkelingen en concepten waarover (nadere) afspraken tussen de partijen moeten worden gemaakt ☐ Volledig ☐ Goeddeels ☐ Nauwelijks ☐ Niet ☐ Weet niet	
3. Het bewaken van de voortgang c.q. het bewaken van het nakomen van afspraken ☐ Volledig ☐ Goeddeels ☐ Nauwelijks ☐ Niet ☐ Weet niet	
4. Een aanspreekpunt zijn voor de ‘achterban’ ☐ Volledig ☐ Goeddeels ☐ Nauwelijks ☐ Niet ☐ Weet niet	

Deel 3: Vragen over EFFECTEN

Deel 3 gaat in op de gevolgen van het MJPS. Het MJPS is nu bijna 4 jaar in uitvoering; op welke vlak zijn nu veranderingen teweeg gebracht dankzij het MJPS. Met onderstaande vragen wordt onderzocht in hoeverre deze veranderingen als gunstig worden gewaardeerd.

3.1 Doelen

Vraag 3.1.1	In het MJPS staat een uitgebreid aantal doelen genoemd. Kunt u hieronder aangeven in hoeverre deze doelen naar uw inschatting zijn bereikt?			
Per genummerd doel één antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is				
(1) Planmatigheid en heldere programmering van maatregelen en activiteiten				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(2) Bundelen van krachten LNV, provincies en PSO.				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(3) Een nieuwe generatie SBP's: uitvoeringsgericht per leefgebied				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(4) Aandacht voor realisatie van SBP's ook in de EHS				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(5) Ontwikkelen van beheermogelijkheden voor bedreigde soorten buiten de EHS				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(6) Gerichte kennisoverdracht voor de bescherming van soorten				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(7) Meer aandacht voor publiciteit, voorlichting en educatie				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(8) Vergroten van de middelen voor uitvoeringsmaatregelen				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening
(9) Extra aandacht besteden aan doorwerking in andere beleidsvelden				
☐ (Bijna) bereikt	☐ In ontwikkeling, en op goede weg	☐ In ontwikkeling, op verkeerde spoor	☐ Niet gebeurd	☐ Geen mening

3.2 Status MJPS in betrokken organisaties

Vraag 3.2.1	Heeft het MJPS bijgedragen aan het op de agenda zetten van soortenbeleid binnen uw organisatie?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan wat de invloed van het MJPS is.	
10	1
Sterk bijgedragen, Met MJPS is binnen mijn organisatie bekend en hierdoor wordt meer gedaan aan soortenbeleid.	Tegengewerkt, Sinds het verschijnen van het MJPS is er binnen mijn organisatie weinig animo om iets te doen met soortenbeleid.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Inleiding

In 2001 heeft een werkgroep binnen de Klankbordgroep de totstandkoming en doorwerking van SBP's geëvalueerd. Punten die hierbij onder meer verbeterd dienden te worden waren:

- (a) SBP's zijn onvoldoende bestuurlijk ingebed, met name bij afzonderlijke provincies.
- (b) Dit leidt tot onvoldoende doorwerking van de beschermingsplannen in ruimtelijke beleid op provinciaal niveau.

Vraag 3.2.2	Heeft u de bestuurlijke inbedding van SBP's bij de provincies als belemmerend ervaren in de uitvoering van de soortbescherming?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) uw waardering aan.	
10	1
Ja, Voor een goede uitvoering van SBP's moet het bestuurlijk commitment beter worden geregeld.	Nee, Bestuurlijke inbedding was over het algemeen voldoende.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 3.2.3	In hoeverre is het actief soortenbeleid van de provincie gericht op soorten van SBP's die in het verleden zijn opgesteld (bijv. Das, Korhoen, Kerkuil, Patrijs, Muurplanten)?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
☐ Volledig ☐ Ten dele ☐ Niet ☐ Weet niet	

3.3 Doorwerking MJPS in andere beleidsvelden

Vraag 3.3.1	Heeft u de bestuurlijke inbedding van SBP's bij de provincies als belemmerend ervaren in de doorwerking van soortbescherming in ruimtelijk beleid?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) uw waardering aan.	
<p style="text-align: center;">10 . . . . . 1</p> <p>Ja, Soortenbeleid is nauwelijks of niet van invloed op ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie. Het ontbreekt er aan bestuurlijke commitment voor soortenbeleid.</p> <p>Nee, Soortenbeleid werkt wel door in ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie. Het ontbreekt niet aan bestuurlijke commitment voor soortenbeleid.</p> <p>▪ Cijfer: ...</p> <p>▪ Toelichting: .....</p> <p>.....</p>	

Vraag 3.3.2	In hoeverre is de aandacht voor soortbescherming in uw organisatie in de volgende beleidsvelden vanzelfsprekend?								
Met ja of nee beantwoorden en invloed MJPS aanvinken									
☐ Ruimtelijke ordening.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Bodem en Water.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Milieu- en energiebeleid.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Landbouw.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Recreatie.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							

Vraag 3.3.3	Heeft uw organisatie bedrijfsleven en/of particuliere fondsbeheerders benaderd om te participeren in soortbeschermingsprojecten?		
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is			
☐ Ik heb de informatie niet			
☐ Nee			
☐ Ja			
☐ Toelichting:			

Vraag 3.3.4	Heeft u gebruik gemaakt van mogelijkheden om gelden te verwerven via andere wegen (LIFE, Postcodeloterij, WLF)?		
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is			
☐ Ik heb de informatie niet			
☐ Nee			
☐ Ja			
☐ Toelichting:			

3.4 Draagvlak

Vraag 3.4.1	Hoe kijkt uw organisatie tegen het MJPS aan?
Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.	
<p style="text-align: center;"> 10 . . . . . 1 Zeer positief, ... Negatief, Zij staat 100% . . . . . Het MJPS wordt achter het MJPS. . . . . hier niet gedragen. </p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 3.4.2	Door het MJPS is de financiële en personele ondersteuning op dit dossier binnen mijn organisatie gewijzigd.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre de inzet is gewijzigd.	
<p style="text-align: center;"> 10 . . . . . 5 . . . . . 1 Sterk toegenomen, ... MJPS heeft . . . . . Sterk afgenomen, De inzet op dit dossier is . . . . . inzet niet . . . . . De inzet op dit dossier vergroot dankzij MJPS. . . . . veranderd . . . . . is verkleind door MJPS. </p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 3.4.3	Kunt u een aantal concrete effecten of gevolgen noemen van de uitvoering van het MJPS. Met andere woorden: heeft het MJPS naast het uitbrengen van rode lijsten en (+uitvoeren) van SBP's nog spin-off binnen uw organisatie of daarbuiten?
Open vraag	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Nee ☐ Ja, namelijk: <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

Inleiding

Een beoogd gevolg van het MJPS zou naar verwachting zijn: *“dat ook deze andere personen of organisaties, zelfstandig of in samenwerking, activiteiten gaan ontplooiën voor bedreigde soorten of bestaande activiteiten (financieel) gaan ondersteunen”*.

Vraag 3.4.4	Kunt u een aantal concrete voorbeelden noemen van andere personen of organisaties die activiteiten hebben ontplooid voor bedreigde soorten?
Open vraag	
☐ Nee	
☐ Ja, namelijk:	
.....	
.....	
.....	

Inleiding

In het MJPS staat vermeld: “staat vast dat o.a. door gemeenten, rijkswaterstaat en beheerders van natuurterreinen in de afgelopen periode reeds aanzienlijk is geïnvesteerd in soortenbescherming. Doelstelling is om deze inzet van middelen in de komende periode te continueren en verder te vergroten. Het bedrijfsleven en particuliere fondsbeheerders zullen actief benaderd worden om te participeren in soortbeschermingsprojecten”.

Vraag 3.4.5	Kunt u voor uw organisatie beamen dat de investeringen in soortbescherming vanaf 2000 zijn gecontinueerd en verder vergroot?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is	
☐ Ik heb de informatie niet	
☐ Nee	
☐ Ja	
☐ Toelichting:	
.....	

Vraag 3.4.6	Wat is u uw mening over onderstaande punten?				
Per punt één antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is					
1. In welke mate hebben de organisaties binnen het Klankbordgroep overleg zich voldoende ingespannen voor het welslagen van het MJPS					
☐ Voldoende		☐ Deels voldoende		☐ Sterk variërend	
☐ Onvoldoende		☐ Weet niet			
2. Zou u de aanpak in het MJPS als planmatig willen kenmerken?					
☐ Ja		☐ Neutraal		☐ Weinig	
☐ Niet		☐ Weet niet			
3. Met het MJPS is door middel van een van te voren goedgekeurd plan en een jaarlijks programma gekozen voor een traceerbare en gestructureerde aanpak. Heeft dit naar uw mening bijgedragen bij het verwerven van draagvlak?					
☐ Ja		☐ Neutraal		☐ Nauwelijks	
☐ Niet		☐ Weet niet			
4. Is in de periode dat het MJPS is opgesteld / uitgevoerd de aandacht voor soortenbeleid toegenomen of afgenomen?					
☐ Afgenomen		☐ Neutraal		☐ Toegenomen	
☐ Geen mening					
5. Heeft u het idee dat het soortenbeleid binnen uw organisatie breed gedragen wordt?					
☐ Ja		☐ Neutraal		☐ Nauwelijks	
☐ Niet		☐ Weet niet			
6. Heeft het planmatige karakter van het MJPS voor u bijgedragen aan het verdedigen van standpunten of het aandragen van soortenbeleid in (ruimtelijke) planvorming?					
☐ Ja		☐ Neutraal		☐ Nauwelijks	
☐ Niet		☐ Weet niet			

Vraag 3.4.7	Kent u andere maatschappelijke organisaties die actief betrokken zijn of betrokken willen worden bij het opstellen / uitvoeren van het MJP				
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is					
☐ Nee					
☐ Ja, namelijk:					
.....					

Deel 4: SLOT

Deel 1 gaat in op het boekje Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 (in vervolg aangegeven als: MJPS). De vragen zijn gericht op de manier waarop de notitie tot stand is gekomen en de inhoud van de notitie. Met onderstaande vragen wordt onderzocht in hoeverre de notitie in deze vorm positief gewaardeerd wordt.

4.1 Eindwaardering

Inleiding

Onderstaande vragen en stellingen gaan in op de algemene indruk die u van het MJPS 2000-2004 heeft. Aan de hand van een aantal stellingen wordt u gevraagd in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.

Stelling 4.1.1	Voor een volgende planperiode is het noodzakelijk zoveel mogelijk van het (beperkte) soortenbudget aan de uitvoering beschikbaar te stellen. Dit betekent dat minder aandacht moet worden besteed aan planvorming en evaluatie.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.2	Ik herken het soortenbeleid van mijn organisatie niet of nauwelijks terug in het MJPS 2000-2004.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.3	Het MJPS 2000-2004 biedt weinig mogelijkheden om in te spelen op de actualiteit.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.4	Een SBP, LGP of Rode Lijst is interessant voor intimi. Voor de buitenwereld hebben de producten van het MJPS te weinig sex-appeal. Organisaties zullen daarom niet snel iets met het MJPS willen doen.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.5	De effectiviteit van de middelen van het MJPS (SBP's, LGP's, Rode Lijsten) is nog onvoldoende aangetoond. Laat de investeringen die gedaan zijn zich eerst maar eens bewijzen. Hebben we nu minder bedreigde soorten?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.6	Met het MJPS 2000-2004 zitten we op de goede weg. Soortenbeleid is niet meer afhankelijk van een aantal goedwillende personen. Het heeft een plaats gekregen in de verschillende organisaties en er is een organisatiestructuur opgezet.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.7	Het uitvoeringsgerichte karakter van de SBP's zorgt ervoor dat het soortenbudget uiteindelijk grotendeels terecht komt waar het effect sorteert voor de bedreigde soorten.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 4.1.8	Vindt u het gewenst en noodzakelijk dat er een MJPS wordt opgesteld voor de periode 2005 – 2009?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u dit vindt.	
10 . . . . . 1 Zeer gewenst en noodzakelijk, ... Niet gewenst, het moet anders, Het MJPS is in principe een goed instrument voor een praktisch soortenbeleid. . . . . Met het MJPS zijn we op een verkeerd spoor beland.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 4.1.9	Naast doelen staat in het MJPS ook een aantal doelstellingen genoemd. Kunt u hieronder aangeven in hoeverre deze doelstellingen naar uw inschatting zijn bereikt?			
Per doelstelling één antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is				
1. Minimaal wordt de achteruitgang gestopt				
☐ Gerealiseerd	☐ Grotendeels gelukt	☐ Deels gelukt	☐ Grotendeels niet gelukt	☐ Nauwelijks of geheel niet gelukt
2. Idealiter wordt de omvang van de populatie hersteld naar een levensvatbaar niveau				
☐ Gerealiseerd	☐ Grotendeels gelukt	☐ Deels gelukt	☐ Grotendeels niet gelukt	☐ Nauwelijks of geheel niet gelukt
3. De samenhang in deelpopulaties wordt vergroot				
☐ Gerealiseerd	☐ Grotendeels gelukt	☐ Deels gelukt	☐ Grotendeels niet gelukt	☐ Nauwelijks of geheel niet gelukt
4. Het aantal leefgebieden wordt vergroot of de omvang hiervan wordt vergroot				
☐ Gerealiseerd	☐ Grotendeels gelukt	☐ Deels gelukt	☐ Grotendeels niet gelukt	☐ Nauwelijks of geheel niet gelukt
5. De kwaliteit van bestaande leefgebieden wordt verbeterd (betere vestigingsmogelijkheden)				
☐ Gerealiseerd	☐ Grotendeels gelukt	☐ Deels gelukt	☐ Grotendeels niet gelukt	☐ Nauwelijks of geheel niet gelukt
6. Het aantal bedreigende activiteiten wordt verminderd, dan wel de effecten daarvan worden verminderd				
☐ Gerealiseerd	☐ Grotendeels gelukt	☐ Deels gelukt	☐ Grotendeels niet gelukt	☐ Nauwelijks of geheel niet gelukt
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 7. Andere, namelijk: 				
.....				
.....				

<p>Vraag 4.1.10</p>	<p>Terug kijkend op het verschijnen en de uitvoering van het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004. Heeft u nog ideeën en aanvullingen die in deze enquête niet aan bod zijn gekomen maar die wel relevant kunnen zijn voor de evaluatie van het MJPS? Zou u deze hieronder kort kunnen aangeven?</p>
-------------------------	---

Open vraag

.....: .....

.....

.....: .....

.....

.....: .....

.....

.....: .....

.....

.....: .....

.....

.....: .....

.....

.....: .....

.....

.....: .....

.....

Bijlage 2 Enquête SUM Meerjaren- programma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004

Geachte lezer,

Hiervoor treft u de enquête voor Het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 (MJPS). Doel van deze enquête is te onderzoeken in hoeverre het MJPS bekend is bij (afdelingen van) organisaties die direct of indirect met natuur te maken hebben.

Deze enquête is om deze reden naar uw organisatie of afdeling gestuurd; indien u bij de provincie werkt, stuur de enquête daarom NIET door naar de afdeling die normaliter natuurzaken behartigt: zij hebben reeds een soortgelijk enquête ontvangen. Deze enquête bestaat uit een selectie van vragen. In verband met de verwerking van de antwoorden is de nummering van de vragen in deze enquête daarom niet doorlopend.

Deze aangepaste enquête is echt voor u bestemd!

De vragen bestaan uit:

- Waarderingsvragen. Hierbij kan een rapportcijfer worden gegeven aan een stelling of vraag;
- Open vragen. Hierbij wordt u verzocht ideeën aan te dragen;
- Meerkeuzevragen. Hierbij kunt u mogelijkheden aanvinken.

Bij de vragen is doorgaans de mogelijkheid aanwezig om uw antwoord desgewenst extra toe te lichten of te nuanceren.

Gebruikte afkortingen

MJPS = Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004

SBP = Soortbeschermingsplan

LGP = Leefgebiedenplan

Korte toelichting:

Het soortenbeleid is gericht op de instandhouding en het herstel van een zo natuurlijk mogelijke verscheidenheid van in het wild levende dier- en plantensoorten en vormt een zelfstandig element binnen het Nederlandse natuurbeleid. In 1999 is ter realisering van dit soortenbeleid door het Ministerie van LNV, de provincies en de soortenbeschermende organisaties - verenigd in de klankbordgroep Soorten - het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 opgesteld. De directe aanleiding voor het opstellen van dit plan was de onduidelijkheid die bij de betrokkenen ontstaan was over doelstellingen, prioriteiten, taakverdeling en uitvoering van het soortenbeleid. Het Meerjarenprogramma biedt de programmering en prioriteitsstelling voor de uitvoering van het soortenbeleid in de periode tot en met 2004.
SUCCES !

Enquêtevragen Soortenbeleid en MJPS 2000-2004

Vraag 1.0.0	In welke organisatie en afdeling bent u werkzaam?
Svp aangeven en aanvinken wat van toepassing is.	
Ik ben werkzaam bij ....., afdeling	

Vraag 1.0.1	Wist u dat natuurbeleid bestaat uit zowel gebiedsgericht beleid als beleid dat specifiek is gericht op het behoud van bedreigde soorten?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is, en aanvullen.	
☐ Ja ☐ Nee	

Vraag 1.0.2	Heeft u in uw werkveld te maken met natuurbeleid dat is gericht op het behoud van bedreigde soorten?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is, en aanvullen.	
☐ Ja ☐ Nee. Geef dit enquêteformulier door aan een collega of afdeling binnen uw organisaties wiens werkveld direct of indirect met natuur te maken heeft.	

Vraag 1.0.3	Via welke weg bereikt u de juiste inbreng in uw werkveld van dit soortenbeleid?
Svp aanvinken wat van toepassing is, meerdere antwoorden mogelijk, eventueel aanvullen.	
☐ Ik zorg er zelf voor; ☐ De betreffende adviserend ambtenaar die dit dossier in zijn portefeuille heeft; ☐ Nationale beleidsnota's; ☐ Provinciale beleidsnota's; ☐ Externe partijen of organisaties namelijk: .... ☐ Anders, namelijk:	

Vraag 1.0.3	Kent u het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004?
Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is, en aanvullen.	
☐ Ja ☐ Nee	

1.1 Opzet en aanleiding

Inleiding

Directe aanleiding voor het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 was:

- de onduidelijkheid die over de uitvoering van het soortenbeleid was ontstaan, en
- het verkregen inzicht dat veel meer soorten dan gedacht specifieke aandacht behoeven om in Nederland te kunnen blijven voortbestaan.

Vraag 1.1.1	Is er met het uitkomen van het MJPS meer duidelijkheid ontstaan over de uitvoering van het soortenbeleid?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre het MJPS duidelijkheid heeft geboden.	
10 . . . . . 1 Volledig duidelijk, ... Niet verduidelijkt, In MJPS is zowel . . . . . Plaats van MJPS het soortenbeleid als . . . . . in het soorten- rol van het MJPS . . . . . beleid is me uiteengezet . . . . . niet duidelijk	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 1.1.2	Sinds het uitkomen van het MJPS is meer aandacht besteed aan soorten die dat behoeven dan voorheen.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het hiermee eens bent.	
10 . . . . . 1 Eens, ... Oneens, Er worden nu meer . . . . . Het verschijnen plannen opgesteld en . . . . . van het MJPS uitgevoerd dan in de . . . . . heeft geen periode vòòr 2000. . . . . veranderingen tewegg gebracht	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 1.1.3	Wat zou volgens u thans een directe aanleiding kunnen zijn voor het opstellen van een MJPS?
Open vraag.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mogelijke aanleiding:..... 	

Inleiding

In het MJPS staat vermeld:“dient bereikt te worden dat in de planperiode vooral maatregelen worden getroffen voor die soorten waarvoor de situatie op dit moment het meest urgent is”.

Vraag 1.1.4	Zijn vanuit het MJPS vooral soorten onder handen genomen waarvoor de situatie urgent is?	
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u dit vindt, eventueel toelichten.		
10 1		
Eens, In MJPS zijn vooral soorten opgenomen die er slecht voor staan.		Oneens, Soortenkeuze in het MJPS is beetje willekeurig
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: 		

Vraag 1.1.5	Welke criteria zouden naar uw mening thans moeten worden gehanteerd voor het samenstellen van de lijst van kandidaat soorten voor een (nieuw) MJPS?
<p>Svp aanvinken wat van toepassing is, meerdere antwoorden mogelijk, eventueel aanvullen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Criteria voor doelsoorten. De soort moet voldoen aan 2 van de 3 criteria: <ul style="list-style-type: none"> > 'i-criterium': internationaal gezien heeft Nederland een relatief grote betekenis voor het behoud van de soort; > 't-criterium': de soort vertoont in Nederland een dalende trend; > 'z-criterium': de soort is in Nederland zeldzaam). ☐ De soort komt voor op de bijlagen van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. ☐ Aaibaarheid van de soort. Is Nederland begaan met de soort. ☐ Mate van bedreiging van de soort. ☐ Beschikbaarheid van gegevens over de soort. ☐ Mogelijkheid om effectieve maatregelen te nemen voor de soort. ☐ Mate van (internationale) bedreiging van het leefgebied waarin de soort voorkomt. ☐ Het voorkomen in een leefgebied met veel bedreigde soorten ('meeliften'); ☐ Mate waarin de EHS de gewenste veiligstelling biedt. ☐ Andere, namelijk 	

1.4 Planvorming

Inleiding:

Het MJPS onderscheid 150 bedreigde soorten binnen het soortenbeleid. Uit deze groep van 150 soorten (86 voor de periode 2000-2004) wordt jaarlijks een lijst gemaakt van soorten waarvoor een plan wordt opgesteld. Per plan wordt – afhankelijk van het plan en verspreidingsgebied een bepaald budget ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van maatregelen.

Vraag 1.4.1	Is deze methode van selectie en prioritering praktisch gezien een wenselijke methode? Heeft u een beter alternatief?
<p>Eén antwoord mogelijk, svp aanvinken wat van toepassing is, en aanvullen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ja ☐ Nee, omdat: .... Mogelijk alternatief: 	

2.1 Samenwerking en afstemming

Inleiding

Bij het opstellen van het MJPS ontstond meer inzicht in de soorten die extra aandacht behoeven. Dit waren er zodanig veel dat een bezinning op de prioriteitstelling en op de aanpak nodig was. Aan de hand van selectiecriteria is aan betrokken organisaties gevraagd welke soorten kandidaat waren voor opname in het MJPS. Onderstaande vragen gaan nader in op gehanteerde selectiecriteria en de wijze waarop het MJPS is opgesteld.

Vraag 2.1.2	Welke organisaties zouden volgens u betrokken moeten worden bij het bepalen van de inhoud en het opstellen van een MJPS?						
Per organisatie ja of nee invullen, eventueel aanvullen.							
	Betrekken	Ja	Nee		Betrekken	Ja	Nee
	LNV Directie Natuurbeheer	0	0	Adviesorgaan waterschappen (STOWA)	0	0	
	LNV Expertisecentrum	0	0	Adviesorgaan Rijkswateren (RIZA)	0	0	
	Provincies	0	0	Advies/belangenorganisaties vis & visserij (OVb, RIVO)	0	0	
	IPO	0	0	Platform Soortbeschermende Organisaties (PSO)	0	0	
	De Landschappen	0	0	Particuliere Gegevenbeherende Organisaties (PGO's, VOFF)	0	0	
	Vereniging van landgoedeigenaren	0	0	Natuurbeheersorganisaties (SBNL)	0	0	
	Natuurmonumenten	0	0	Onderzoeksinstituten	0	0	
	Staatsbosbeheer	0	0				
	<ul style="list-style-type: none"> Andere te betrekken organisaties: 						

3.2 Status MJPS in betrokken organisaties

Vraag 3.2.1	Heeft het MJPS bijgedragen aan het op de agenda zetten van soortenbeleid binnen uw organisatie?	
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan wat de invloed van het MJPS is.		
10	.....	1
Sterk bijgedragen, Met MJPS is binnen mijn organisatie bekend en hierdoor wordt meer gedaan aan soortenbeleid.		Tegengewerkt, Sinds het verschijnen van het MJPS is er binnen mijn organisatie weinig animo om iets te doen met soortenbeleid.
<ul style="list-style-type: none"> Cijfer: ... Toelichting: 		

Vraag 3.2.2	Wat kunt u zegen over de bestuurlijke inbedding van Soortbeschermingsplannen en Rode Lijsten in uw organisatie?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) uw waardering aan.	
<p>10 . . . . . 1</p> <p>Slecht, Goed,</p> <p>Een goede uitvoering van soortenbeleid moet bestuurlijk beter geregeld worden. Bestuurlijke inbedding is over het algemeen voldoende.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

3.3 Doorwerking MJPS in andere beleidsvelden

Vraag 3.3.1	Wat kunt u zeggen over de doorwerking van soortbescherming in ruimtelijk beleid?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) uw waardering aan.	
<p>10 . . . . . 1</p> <p>Nauwelijks, Veel,</p> <p>Soortenbeleid is nauwelijks of niet van invloed op ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie. Soortenbeleid werkt wel door in ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie.</p> <p>Het ontbreekt aan bestuurlijke commitment voor soortenbeleid. Het ontbreekt niet aan bestuurlijke commitment voor soortenbeleid.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 3.3.2	In hoeverre is de aandacht voor soortbescherming in uw organisatie in de volgende beleidsvelden vanzelfsprekend?								
Met ja of nee beantwoorden en invloed MJPS aanvinken									
☐ Ruimtelijke ordening.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Bodem en Water.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Milieu- en energiebeleid.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Landbouw.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							
☐ Recreatie.									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Ja</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Nee</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">0 Wel invloed MJPS</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">0 Geen invloed MJPS</td> </tr> </table>				0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS			0 Geen invloed MJPS
0 Ja	0 Nee	0 Wel invloed MJPS							
		0 Geen invloed MJPS							

3.4 Draagvlak

Vraag 3.4.1	Hoe kijkt uw organisatie/afdeling tegen het MJPS aan?													
Geef uw waardering dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan.														
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 10%; text-align: center;">10</td> <td style="width: 80%; text-align: center;">. . . . .</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Zeer positief,</td> <td></td> <td style="text-align: center;">Negatief,</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Zij staat 100%</td> <td></td> <td style="text-align: center;">Het MJPS wordt</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">achter het MJPS.</td> <td></td> <td style="text-align: center;">hier niet gedragen.</td> </tr> </table>			10	. . . . .	1	Zeer positief,		Negatief,	Zij staat 100%		Het MJPS wordt	achter het MJPS.		hier niet gedragen.
10	. . . . .	1												
Zeer positief,		Negatief,												
Zij staat 100%		Het MJPS wordt												
achter het MJPS.		hier niet gedragen.												
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>														

4.1 Eindwaardering

Inleiding

Onderstaande vragen en stellingen gaan in op de algemene indruk die u van het MJPS 2000-2004 heeft. Aan de hand van een aantal stellingen wordt u gevraagd in hoeverre u het eens bent met deze stellingen.

Stelling 4.1.2	Ik herken het soortenbeleid van mijn organisatie niet of nauwelijks terug in het MJPS 2000-2004.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.3	Het MJPS 2000-2004 biedt weinig mogelijkheden om in te spelen op de actualiteit.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.4	Een SBP, LGP of Rode Lijst is interessant voor intimi. Voor de buitenwereld hebben de producten van het MJPS te weinig sex-appeal. Organisaties zullen daarom niet snel iets met het MJPS willen doen.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.5	De effectiviteit van de middelen van het MJPS (SBP's, LGP's, Rode Lijsten) is nog onvoldoende aangetoond. Laat de investeringen die gedaan zijn zich eerst maar eens bewijzen. Hebben we nu minder bedreigde soorten?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
<p style="text-align: center;"> 10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens. </p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.6	Met het MJPS 2000-2004 zitten we op de goede weg. Soortenbeleid is niet meer afhankelijk van een aantal goedwillende personen. Het heeft een plaats gekregen in de verschillende organisaties en er is een organisatiestructuur opgezet.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
<p style="text-align: center;"> 10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens. </p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Stelling 4.1.7	Het uitvoeringsgerichte karakter van de SBP's zorgt ervoor dat het soortenbudget uiteindelijk grotendeels terecht komt waar het effect sorteert voor de bedreigde soorten.
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u het eens bent met de stelling.	
<p style="text-align: center;"> 10 . . . . . 5 . . . . . 1 Eens . . . . . Geen mening . . . . . Oneens. </p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 4.1.8	Vindt u het gewenst en noodzakelijk dat er een MJPS wordt opgesteld voor de periode 2005 – 2009?
Geef dmv een rapportcijfer (tussen 1 en 10) aan in hoeverre u dit vindt.	
10 . . . . . 1 Zeer gewenst en noodzakelijk, Het MJPS is in principe een goed instrument voor een praktisch soortenbeleid.	Niet gewenst, het moet anders, Met het MJPS zijn we op een verkeerd spoor beland.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cijfer: ... ▪ Toelichting: ..... <p>.....</p>	

Vraag 4.1.10	Heeft u nog ideeën en aanvullingen die in deze enquête niet aan bod zijn gekomen maar die wel relevant kunnen zijn voor de evaluatie van het MJPS? Zou u deze hieronder kort kunnen aangeven?
Open vraag	
<p>.....:</p> <p>.....</p> <p>.....:</p> <p>.....</p> <p>.....:</p> <p>.....</p> <p>.....:</p> <p>.....</p> <p>.....:</p> <p>.....</p> <p>.....:</p> <p>.....</p> <p>.....:</p> <p>.....</p>	

Bijlage 3a Verzendlijsten

Send list enquête MJPS 2000-2004

organisatie	Contact	adres	
Provincie Noord-Holland	t.a.v. Wendy Schuurman	Postbus 3007	2001 DA HAARLEM-
Provincie Utrecht	t.a.v. Ron Beenen	Postbus 80300	3508 TH UTRECHT-
Provincie Flevoland	t.a.v. Albert de Graaf	Postbus 55	8200 AB LELYSTAD
Provincie Gelderland	t.a.v. Johan Croneau	Postbus 9090	6800 GX ARNHEM-
Provincie Gelderland	t.a.v. Theo Dikker	Postbus 9090	6800 GX ARNHEM
Provincie Noord-Brabant	t.a.v. Wiel Poelmans	Postbus 90151	5200 MC DEN BOSCH
Provincie Zeeland,	t.a.v. René Steijn	Postbus 165	4330 AD MIDDELBURG
Provincie Limburg	t.a.v. Lei Heykers	Postbus 5700	6202 MA MAASTRICHT-
Provincie Limburg	t.a.v. P. Voskamp	Postbus 5700	6202 MA MAASTRICHT-
Provincie Drenthe	t.a.v. Ben van Os	Postbus 122	9400 AC ASSEN-
Provincie Groningen	t.a.v. Albert Visser	Postbus 630	9700 AP GRONINGEN
Provincie Utrecht	t.a.v. Jandirk Kievit	Postbus 80300	3508 TH UTRECHT
Provincie Flevoland	t.a.v. Edzard van de Water	Postbus 55	8200 AB LELYSTAD
Provincie Overijssel	t.a.v. Roel Hoeve	Postbus 10078	8000 GB ZWOLLE-
Provincie Zuid-Holland	t.a.v. Kees Mosterd	Postbus 90602	2509 LP DEN HAAG
Provincie Fryslân	t.a.v. Marten Wesselius	Postbus 20120	8900 HM LEEUWARDEN
Provincie Drenthe/IPO	t.a.v. Fred van Groen	Postbus 122	9400 AC ASSEN
FPG	t.a.v. Ronnie van Woudenberg	Postbus 645	3700 AP ZEIST
Natuurmonumenten	t.a.v. Tim van den Broek	Noordereinde 60	1243 JJ 's GRAVELAND
De Landschappen	t.a.v. Peter von Meijenfeldt	Postbus 31	3730 AA DE BILT
Staatsbosbeheer	t.a.v. Meta Rijks	Postbus 1300	3970 BH DRIEBERGEN
SBNL	t.a.v. Robert Keizer	Postbus 159	3960 BD WIJK BIJ DUURSTEDEN
VOFF	t.a.v. A. Lemaire	Postbus 9010	6500 GL Nijmegen -
Vereniging PSO	t.a.v. Hindrik-Jan Knot	Rijksstraatweg 174	6573 DG BEEK-UBBERGEN-
Vogelbescherming	t.a.v. J. Thissen	Driebergseweg 16c	3708 JB ZEIST
Das en Boom	t.a.v. J. Dirkmaat	Rijksstraatweg 174	6573 DG Beek-Ubbergen
SOVON	t.a.v. Jan Schoppers	Rijksstraatweg 178	6573 DG Beek-Ubbergen
SOVON	t.a.v. F. Saris	Rijksstraatweg 178	6573 DG Beek-Ubbergen
EIS-NL	t.a.v. V. Kalkman	Postbus 9517	2300 RA LEIDEN
VZZ	t.a.v. Mw. M. Drees	Brinklaan 9	9722 BA GRONINGEN
De Vlinderstichting	t.a.v. M.W. de Vries	Postbus 506	6700 AM Wageningen
Vogelbescherming	t.a.v. J. Thissen	Driebergseweg 16c	3708 JB ZEIST

FLORON	t.a.v. K. Groen	Postbus 9514	2300 RA LEIDEN
Stichting RAVON	t.a.v. R. Lenders	Postbus 1413	6501 BK NIJMEGEN
SON	t.a.v. A. de Jongh	De Groene Ster 2	8926 XE LEEWARDEN
Stichting RAVON	t.a.v. R. Zollinger	Postbus 1413	6501 BK NIJMEGEN
Stichting RAVON	t.a.v. W. Bosman	Postbus 1413	6501 BK NIJMEGEN
STONE	t.a.v. Hein Bloem	Driegraas 21	9302 GD RODEN
VZZ	t.a.v. Dennis Wansink	Oude Kraan 8	6811 LJ Arnhem
NMV		Postbus 85167	3500 AD Utrecht
LASER, Regio Zuidoost	t.a.v. Cecile van Herten	Postbus 965	6040 AZ ROERMOND-
LNV ZUIDWEST	t.a.v. Wim de Haan	Postbus 1167	3300 BD DORDRECHT
LNV Noord	t.a.v. Carl van de Rakt	Postbus 30032	9700 RM GRONINGEN-
LNV ZUID	t.a.v. Leo Wijlaars	Postbus 6111	5600 HC EINDHOVEN
LNV ZUID	t.a.v. Rolf Ruks	Postbus 6111	5600 HC EINDHOVEN-
LNV ZUID	t.a.v. Maurice de la Haye	Postbus 6111	5600 HC EINDHOVEN
LNV OOST	t.a.v. Marc Chamuleau	Postbus 554	7400 AN DEVENTER
LNV OOST	t.a.v. Jan Kruijshoop	Postbus 554	7400 AN DEVENTER
LNV NOORDWEST	t.a.v. José Koopman	Postbus 603	1110 AP DIEMEN- ZUID-
LNV DN	t.a.v. J.J. Bakker, W. Beekelaar, A. Smit, K. Straver, R. Ravesteijn	Postbus 20401	2500 EK Den Haag
Voorheen Vlinderstichting	Jan van der Made	Prive	
Voorheen PSO	Tom den Boer	Prive	

Sendlist SUM enquête MJPS 2000-2004

Provincie Noord-Holland Afdeling Ruimte, wonen en bereikbaarheid	t.a.v. dhr. F. van Doorn	Postbus 3007 2001 DA HAARLEM
Provincie Utrecht Dienst Ruimte en groen	t.a.v. dhr. C.A. Paris	Postbus 80300 3508 TH UTRECHT
Provincie Flevoland Afdeling ROV	t.a.v. mw. M. Haseleger	Postbus 55 8200 AB LELYSTAD
Provincie Gelderland Afdeling RO	t.a.v. dhr. N. van Doorn	Postbus 9090 6800 GX ARNHEM
Provincie Noord-Brabant Afdeling RO	t.a.v. hoofd Afdeling RO	Postbus 90151 5200 MC 's-HERTOGENBOSCH
Provincie Zeeland Directie RMW	t.a.v. dhr. J.F. Godthelp	Postbus 165 4330 AD MIDDELBURG
Provincie Groningen Afdeling Ruimtelijke plannen	t.a.v. dhr. K. Keestra	Postbus 630 9700 AP GRONINGEN
Provincie Overijssel Afdeling RWB	t.a.v. mw. E. de Kruijk	Postbus 10078 8000 GB ZWOLLE
Provincie Drenthe Afdeling Ruimte en water	t.a.v. dhr. J. Kreling	Postbus 122 9400 AC Assen
Provincie Fryslân Team Ruimtelijke plannen	t.a.v. mw. M.H.J. Stijnen	postbus 20120 8900 HM LEEUWARDEN
Provincie Zuid-Holland Afdeling RO	t.a.v. dhr. W.J. van den Ende	Postbus 90602 2509 LP DEN HAAG
Provincie Limburg Afdeling RO	t.a.v. dhr. J. Antonidas	Postbus 5700 6202 MA MAASTRICHT
Waterschap Veluwe	t.a.v. afdeling ecologie	Postbus 4142 7320 AC Apeldoorn
Waterschap Rijn en IJssel	t.a.v. afdeling ecologie	Postbus 148 7000 AC Doetinchem
Waterschap Hunze en Aa's	t.a.v. afdeling ecologie	Postbus 195 9640 Ad veendam
Waterschap Roer en Overmaas	t.a.v. afdeling ecologie	Postbus 185 6130 Ad Sittard
Waterschap Het Lange Rond	t.a.v. afdeling ecologie	Postbus 127 1800 AC Alkmaar
Waterschap Regge en Dinkel	t.a.v. afdeling ecologie	Postbus 5006 7600 GA almelo
Waterschap Alm en Biesbosch	t.a.v. H. Smeets	Postbus 5 4285 ZG Woudrichem
RWS-DWW	t.a.v. Hans Bekker	Postbus 5044 2600 GA Delft

Bijlage 3b   Aanbiedingsbrief enquête bijlage 1

Geadresseerde

N/2003/

07-08-2003

Beleidsvaluatie Meerjarenprogramma   070-3784094   1
Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij vraag ik mede namens het Platform Soortenbeschermende Organisaties, de terreinbeherende organisaties en de provincies van harte uw medewerking bij de evaluatie van het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid. Deze evaluatie vormt een belangrijk toetsmoment voor de uitvoering van het soortenbeleid.

Het soortenbeleid is gericht op de instandhouding en het herstel van een zo natuurlijk mogelijke verscheidenheid van in het wild levende dier- en plantensoorten en vormt een zelfstandig element binnen het Nederlandse natuurbeleid. In 1999 is ter realisering van dit soortenbeleid door het Ministerie van LNV, de provincies en de soortenbeschermende organisaties - verenigd in de klankbordgroep Soorten - het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004 opgesteld. De directe aanleiding voor het opstellen van dit plan was de onduidelijkheid die bij de betrokkenen ontstaan was over doelstellingen, prioriteiten, taakverdeling en uitvoering van het soortenbeleid. Het Meerjarenprogramma biedt de programmering en prioriteitsstelling voor de uitvoering van het soortenbeleid in de periode tot en met 2004.

In het Meerjarenprogramma is aangegeven dat aan het einde van de looptijd van het plan door de klankbordgroep soorten zal worden gezien of de gemaakte afspraken en de overeengekomen werkwijze aanpassing behoeven. Het is voor alle betrokkenen immers van groot belang om te weten of in de afgelopen vier jaar voldoende aandacht is gegeven aan het soortenbeleid en of dit het gevolg is van de afspraken tussen de betrokken partijen zoals die beschreven staan in het Meerjarenprogramma. Daarbij willen we ook de vraag beantwoorden welke rol het Meerjarenprogramma heeft gespeeld bij de bestuurlijke bewustwording over het soortenbeleid en de bekendheid van beleidsmakers met het soortenbeleid en de partijen verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan.

Om het lopende Meerjarenprogramma op zijn merites te kunnen beoordelen en te zien op welke wijze ook ná 2004 effectief invulling gegeven kan worden aan actieve soortenbescherming is in de komende periode een beleidsvaluatie voorzien. Deze evaluatie vindt plaats in de vorm van de bijgaande enquête die wordt toegezonden

aan de bij het soortenbeleid betrokken partijen, aangevuld met een aantal interviews met sleutelpersonen bij soortenbeschermende organisaties, provincies en Rijk. De evaluatie zal worden uitgevoerd door het Expertisecentrum-LNV in samenwerking met de directie Natuurbeheer.

De resultaten van de evaluatie zullen de basis zijn voor het opstellen van een Uitvoeringsprogramma voor het soortenbeleid in de komende jaren. Daarnaast zullen de uitkomsten van de evaluatie worden voorgelegd aan de taskforce impuls Soortenbeleid.

Ik wil u met klem verzoeken om de bij u en uw organisatie aanwezige kennis en ervaring in te zetten bij de beantwoording van de u gestelde vragen. Alleen met uw medewerking kan de evaluatie adequate informatie opleveren voor de toekomstige uitvoering van het soortenbeleid. Het invullen van de enquête zal ongeveer twee uur in beslag nemen. Mochten er met betrekking tot de enquête onduidelijkheden zijn, dan kunt u hierover contact opnemen met de heer P. Joop van het Expertisecentrum LNV (0318-822881) of de heer R. Ravesteijn van de directie Natuurbeheer (070-3784094).

Ik verzoek u de ingevulde enquêteformulieren zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk op 12 september te retourneren aan het Expertisecentrum LNV:

Expertisecentrum LNV
t.a.v. dhr. P. Joop
Postbus 482
6710 BL Ede

Bij voorbaat dank voor uw medewerking,

DE DIRECTEUR NATUURBEHEER,

mr. G.B. Raaphorst

Bijlage 3c   Aanbiedingsbrief enquête bijlage 2

Geadresseerde

	N/2003/	07-08-2003
Enquete doorwerking Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004	0318-822881	1

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij vraag ik mede namens het Platform Soortenbeschermende Organisaties, de terreinbeherende organisaties en de provincies van harte uw medewerking bij de evaluatie van het Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid (MJPS). Deze evaluatie vormt een belangrijk toetsmoment voor de uitvoering van het soortenbeleid.

Hiervoor treft u bijgaand de enquête. Doel van deze enquête is te onderzoeken in hoeverre het MJPS bekend is bij (afdelingen van) organisaties die direct of indirect met natuur te maken hebben. Deze enquête is om deze reden naar uw organisatie of afdeling gestuurd. Stuur de enquête dus NIET door naar de afdeling die normaliter natuurzaken behartigt: zij hebben reeds een soortgelijk enquête ontvangen.

Deze enquête bestaat uit een selectie van vragen van een algemene enquête die aan natuurafdelingen/organisaties is gestuurd. In verband met de verwerking van de antwoorden is de nummering van de vragen in deze enquête daarom niet doorlopend.

De evaluatie wordt uitgevoerd door het Expertisecentrum-LNV in samenwerking met de directie Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

De resultaten van de evaluatie zullen de basis zijn voor het opstellen van een Uitvoeringsprogramma voor het soortenbeleid in de komende jaren. Daarnaast zullen de uitkomsten van de evaluatie worden voorgelegd aan de taskforce impuls Soortenbeleid.

Het invullen van de enquête zal ongeveer 30 minuten in beslag nemen. Mochten er met betrekking tot de enquête onduidelijkheden zijn, dan kunt u hierover contact opnemen met de heer P. Joop van het Expertisecentrum LNV (0318-822881) of de heer R. Ravesteijn van de directie Natuurbeheer (070-3784094).

Ik verzoek u de ingevulde enquêteformulieren zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk op 24 oktober te retourneren aan het Expertisecentrum LNV:

Expertisecentrum LNV
t.a.v. dhr. P. Joop
Postbus 482
6710 BL Ede

Bij voorbaat dank voor uw medewerking,

Expertisecentrum LNV

Ir. Pieter Joop

Bijlage 4   Projectplan

Aan	Koos Straver DN
Van	Pieter Joop ECLNV
Betreft:	Plan van Aanpak Evaluatie MJPS 2000-2004
Datum:	15 juli 2003

PLAN VAN AANPAK Evaluatie MJPS 2000-2004

Projectnaam

Evaluatie Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000-2004

Projectnummer

pm

Initiatief

LNV Directie Natuurbeheer

Uitvoering

EC-LNV

Opdrachtomschrijving

Het beoordelen van doel, opzet en invulling van het MJPS 2000-2004 door het vaststellen van de kwaliteiten en knelpunten en het aangeven van mogelijke verbeterpunten en oplossingsrichtingen.

Dit wordt gedaan aan de hand van een enquête en drie aanvullende interviews.

Inhoud van de opdracht:

Aanleiding

Het MJPS 2000-2004 is het uitvoeringsprogramma van het soortenbeleid in Nederland. Binnen de algemene taakstellingen van het soortenbeleid (zoals verwoord in NvM) is het uitvoeringsprogramma ontstaan als instrument om voor een selectie van soorten soortgerichte maatregelen te treffen.

Het uitvoeringsprogramma is een coproductie van LNV, IPO en PSO.

Het MJPS 2000-2004 is het eerste uitvoeringsprogramma in deze vorm voor het soortenbeleid en nadert zijn afronding. Teneinde het plan in zijn huidige vorm te kunnen beoordelen en de wenselijkheid en haalbaarheid van een mogelijke doorstart en verfijning van het MJPS te kunnen beargumenteren is het gewenst het MJPS 2000-2004 op zijn merites te beoordelen. Dit is ook als zodanig als verplichting opgenomen in het MJPS.

Uitgangspunten

Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbeleid 2000 – 2004.

Verslag tussentijdse evaluatie MJPS 2000-2004 in klankbordgroep 2001.

2e Aanzet Methodiek Evaluatie, 10-3-2003 Pieter Joop EC-LNV.

In deze evaluatie wordt gebruik gemaakt van een schriftelijke enquête. De enquête wordt in samenspraak met DN opgesteld. De analyses worden verricht op basis van de ingevuld terug ontvangen enquêtes. De analyse zal kwalitatief van aard zijn: de enquête wordt niet getoetst op statistische betrouwbaarheid.

Opzet en afbakening

Voor een verantwoorde evaluatie wordt onderscheid gemaakt in

Planevaluatie
Procesevaluatie
Effectevaluatie

Ad 1).

De planevaluatie beschouwt het MJPS zélf: is het goed opgezet, zijn de doelstellingen duidelijk en haalbaar, is het uitvoerbaar.

Ad 2).

De procesevaluatie beschouwt de totstandkoming van het MJPS en de werkrelaties die door het MJPS zijn ontstaan: zijn alle partijen goed betrokken bij de opstelling en invulling van het plan, zijn de taken helder en goed verdeeld (bijv. van de coördinator), wat zijn de werkrelaties en beleidsmatige relaties tussen partijen en beïnvloeden deze het proces, is er commitment, in hoeverre zijn taken opgepakt.

Ad 3).

De effectevaluatie beschouwt de gevolgen, de “spin-off” van het MJPS. Deze effecten zijn in 2 groepen te verdelen: (3a) de maatschappij enerzijds en (3b) de soorten anderzijds.

Effectevaluatie van maatschappij levert antwoorden op vragen als: kunnen de betrokken organisaties hiermee beter samenwerken, zijn er nieuwe werkverbanden ontstaan, draagt het plan bij aan het natuurbeleid, etc. Effectevaluatie van het MJPS voor soortenbeleid richt zich op de effecten van dit plan voor de populaties in Nederland van de ter handen genomen soorten. Deze evaluatie behandelt vragen als: gaat het beter met de soort, hebben de maatregelen het juiste effect gehad, zijn er voldoende maatregelen uitgevoerd, is de soort op de goede weg terug.

De evaluatie MJPS 2000-2004 richt zich op onderdelen 1, 2 en 3a.

Onderdeel 1 betreft opzet, doel en voortgang van het plan.

Onderdeel 2 betreft de samenwerking tussen betrokken partijen. Dit onderdeel grenst aan de werkzaamheden van de Taskforce Soortenbeleid. In de evaluatie van dit MJPS echter zal dit onderdeel zich daarom alleen richten op werkbaarheid en samenwerking en niet op de verdeling van bestuurlijke verantwoordelijkheden.

Onderdeel 3a betreft veranderingen in bereidheid, samenwerking, status en draagvlak.

Mogelijke relaties tussen onderdelen 1, 2 en 3 worden onderzocht. Een deel van de enquête zal hierop gericht zijn.

Onderdeel 3b maakt geen deel uit van deze evaluatie. De effecten van de plannen zoals die in het MJPS zijn opgenomen, en nu (deels) in uitvoering zijn, zijn nog niet bekend. Pas bij het gereed komen van de evaluaties van deze plannen zal hierin inzicht ontstaan.

Plan van aanpak

[Onderdeel Plan]

In de planevaluatie worden de volgende onderwerpen behandeld:

Opzet, leesbaarheid en vormgeving van het plan;
Doelen en doelstellingen;
Planvorming, planning, resultaten;
Budget.

(1) gaat in op het MJPS als boekje: handzaamheid, leesbaarheid etc.

(2) gaat in op de doelstellingen uit het MJSP:

Doelstellingen uit het MJPS	Doelen uit de Samenvatting van het MJPS Planmatigheid en heldere programmering van maatregelen en activiteiten; Bundelen van krachten LNV, provincies en PSO. Een nieuwe generatie SBP's: uitvoeringsgericht per leefgebied; Aandacht voor realisatie van SBP's ook in de EHS; Ontwikkelen van beheermogelijkheden voor bedreigde soorten buiten de EHS. Gerichte kennisoverdracht voor de bescherming van soorten; Meer aandacht voor publiciteit, voorlichting en educatie; Vergroten van de middelen voor uitvoeringsmaatregelen; Extra aandacht besteden aan doorwerking in andere beleidsvelden.
Doelstellingen Paragraaf 4.2	Uit Paragraaf 4.2, op termijn: Realiseren van een duurzame populaties in Nederland of in samenhang met omliggende landen. Zo breed mogelijk inzetten van instrumentarium dat kan bijdragen aan bescherming van geselecteerde soorten. Hierbij extra aandacht besteden aan doorwerking in andere beleidsvelden. Het opstellen van een bepaald aantal Rode lijsten (4) Het herzien van een bepaald aantal Rode lijsten (3) Het evalueren van een 5-tal SBP's Het opstellen van een 11-tal SBP's en een 3-tal LGP's.

(1) en (2) worden gewaardeerd aan de hand van een schriftelijke enquête.

Aan geënquêteerde wordt gevraagd dmv een invuloefening hoeverre geënquêteerde het eens is met opgevoerde stellingen. Dit kan aan de hand van een vijfpuntsschaal een waardering te geven aan opgegeven doelstellingen, of een rapportcijfer te geven aan bepaalde uitspraken. Enkele voorbeelden:

Zeër mee oneens	Slecht	Niet gedaan, niet gelukt	Nooit
Mee oneens	Matig	Gedaan, nauwelijks of niet gelukt	Een enkele keer
Neutraal	Neutraal	Gedaan, deels gelukt	Soms
Mee eens	Voldoende	Grotendeels gelukt	Regelmatig
Zeër mee eens	Goed	Niet gedaan, wel gelukt	Vaak
Rapportcijfer	1 (slecht) t/m 10 (uitstekend).		

De enquête wordt verstuurd naar direct betrokkenen: de (voormalige) leden van de Klankbordgroep Soortenbeleid, alle leden van PSO en de coördinatoren van soortbeschermingsplannen (hoewel zij niet op alle vragen een antwoord zullen weten is hun kennis van de uitvoering van belang). Naar schatting betreffen dit 40-50 personen/organisaties.

(3) wordt gewaardeerd aan de hand van een overzicht van EC-LNV. Behandeld worden:

Aantal uitgebrachte SBP's voor en na het jaar 2000;
Duur van de planvorming voor een SBP

(4) wordt gewaardeerd aan de hand van mandaatbrieven van LNV, begrotingen van PSO en de jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's Soortenbeleid.

Mogelijke relaties tussen onderdelen 1, 2, 3 en 4 worden onderzocht. Een deel van de enquête zal hierop gericht zijn.

[Onderdeel Proces]

In de procesevaluatie worden de volgende onderwerpen behandeld:
Samenwerking, werkrelaties;

Inzet (in FTE's).

(5) en (6) worden gewaardeerd aan de hand van een schriftelijke enquête.

De enquête wordt verstuurd naar direct betrokkenen: de leden van de Klankbordgroep Soortenbeleid, een 7-tal PGO's (Vlinderstichting, VZZ, RAVON, EIS, FLORON, NMV, SOVON).

Mogelijke relaties tussen onderdelen 5 en 6 worden onderzocht. Een deel van de enquête zal hierop gericht zijn.

[Onderdeel Effect]

In de effectevaluatie worden de volgende onderwerpen behandeld:

Status MJPS in betrokken organisaties;

Doorwerking MJPS in andere beleidsvelden;

Draagvlak.

(7), (8) en (9) worden gewaardeerd aan de hand van een schriftelijke enquête.

De enquête wordt verstuurd naar direct betrokkenen: de leden van de Klankbordgroep Soortenbeleid, een 7-tal PGO's (Vlinderstichting, VZZ, RAVON, EIS, FLORON, NMV, SOVON).

Vwb doorwerking wordt bij een selectie van externe partijen nagegaan in hoeverre de producten van het MJPS (SBP's en RL's) een rol spelen in het beleid en of organisaties verder los hiervan soortenbeleid hebben vastgesteld.

Betrokken worden: leden van de Klankbordgroep Soortenbeleid, diensten RO en landelijk gebied van provincies, de waterschappen en RWS-DWW.

Mogelijke relaties tussen onderdelen 7, 8 en 9 worden onderzocht. Een deel van de enquête zal hierop gericht zijn.

Naast het versturen van enquêtes naar bovengenoemde organisaties worden naar aanleiding van de vragen in de enquêtes drie eenmalige duo-gesprekken gevoerd met de volgende betrokkenen:

Jan van de Made en Jaap Dirkmaat (historie)

Provincies: Ron Beenen (Utrecht) en Lei Heykers (Limburg). Als alternatief Anneke Don (Noord-Holland) en Kees Mostert (Zuid-Holland).

Rijk: Jacob Jan Bakker (directie Natuurbeheer) en Leo Wijlaars (directie Zuid)

Te leveren producten

Het onderzoek resulteert in de volgende producten:

conceptenquête

enquête

kwalitatieve analyse van enquête

rapportage (als Werkdocument EC).

De presentatie van de rapportage zal plaatsvinden in de Klankbordgroep Soorten.

Deze presentatie wordt verricht door Directie Natuur.

Planning

<i>activiteit</i>	<i>Dagen EC</i>	<i>Wie EC-LNV</i>	<i>Wie DN</i>
Voorbereiding, PvA	4	Pj 4	Ks
Opstellen enquête	6	Pj 4, Mo 1, Hu 1	Ks/Jj
Versturen enquête	1	Ma 1	
Gesprekken	3	Pj 3	Ks/Jj
Opvragen enquêtes	2	Pj 2	
Verwerken enquêtes	4	Fs 4	
Analyse enquêtes	5	Pj 2, Hu 1, Mo 1, Fs 1	Ks/Jj
Rapportage	4	Pj 4, Hu 1, Mo 1	
Begeleiding en afstemming	2	Pj 2	Ks/Jj
totaal	31		

Start : juli 2003
Enquête : eind augustus/ begin september 2003
Eerste concept : oktober 2003. Voorkeur om voor te leggen aan vergadering klankbordgroep soorten van 2 oktober.
Eindconcept : oktober/november 2003

Planning onder voorbehoud vanwege vakantieperiode.

Werkwijze

De opdracht gaat van start na goedkeuring van dit PvA en akkoord van programmaleider en opdrachtgever.

Het opstellen van de enquêtevragen wordt voorbereid door P. Joop (EC-LNV) en K. Straver (DN). De vragen worden aangevuld in een overleg met J.J. Bakker en K. Straver (DN).

EC-LNV stelt te enquêteren organisaties per mail of telefonisch op de hoogte van een naderende enquêtevraag.

Het totaal pakket aan vragen wordt door EC-LNV vertaald naar een vraagstelling en een antwoordmogelijkheid per vraag. De verschillende typen vragen vormen de conceptenquête die ter goedkeuring aan DN wordt voorgelegd.

Na goedkeuring wordt de enquête namens DN verstuurd en ondertekend door een MT-lid.

EC-LNV herinnert geënquêteerden aan de datum voor het aanleveren van de enquête
EC-LNV maakt afspraak voor drie aanvullende bilaterale gesprekken met geënquêteerden.

DN stelt in samenspraak met EC-LNV vast wanneer en of met de aangeleverde enquêtes de verdere analyse en rapportage kan worden verricht.

Met de opdrachtgever zijn verder drie overlegsituaties gepland; een startoverleg, voortgangsoverleg en eindbespreking. Het startoverleg zal zich met name richten op de werkwijze en opzet van de evaluatie. Het voortgangsoverleg vindt plaats naar aanleiding van het eerste concept (september/oktober 2003). De eindbespreking is ter afronding van het project (oktober/november 2003).

Organisatie

Deze opdracht wordt uitgevoerd door P. Joop (aanspreekpunt voor DN, kennis soorten), telefoon: 0318 – 822 881. Ondersteuning vanuit EC-LNV vindt plaats door Hugo Lieflijn (kennis beleidsevaluatie en enquêtes) van EC-LNV KIM en Monique Hootsmans (kennis beleidsevaluatie) en Mariette Klein (programmaleider).

Opdrachtgever is MT van directie Natuurbeheer, J.J. Bakker (DN) is gedelegeerd opdrachtgever. Ondersteuning vanuit DN wordt geleverd door J.A. Straver (DN).